Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 115 (9361). ● 1988 йил 15 июнь ● чоршанба ● Баҳоси 3 тийин.

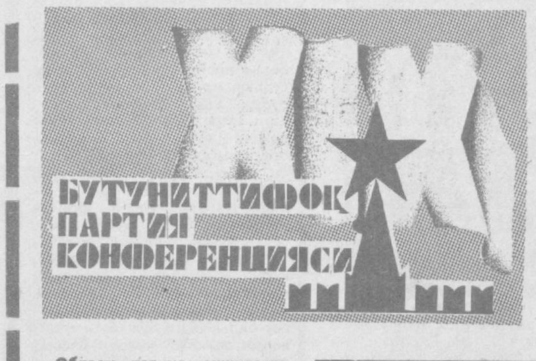

КПСС Марказий Комитети Тезисларини муҳокама қиламиз

МАНФААТДОРЛИК БИЛАН, ИЖОДИЙ ЁНДАШИБ

Область партия ташкилотлари ва меҳнат коллективларида XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига КПСС Марказий Комитетининг Тезислари муҳокамаси давом этмоқда. Ҳозиргача бригадалар, участка ва сменалар, партия группалари, цех ва бошланғич партия ташкилотларида 6 мингдан ортиқ йиғилишлар бўлди. Бу йиғилишларда 320,5 минг киши қатнашди. 10 июнь куни бўлиб ўтган «Қайта қуриш йўлидан» мавзуидаги ягона сиёсий кунда КПСС Марказий Комитети Тезисларининг асосий қоидалари бўйича муфассал суҳбат бўлди. Партия, комсомол ва иқтисодий ўқув мактаблари ҳамда семинарларининг якунловчи машғулотларида қизғин баҳслар авж олди. Область матбуоти саҳифалари, телевидение ва радио эшиттиришлари, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси делегатлари билан учрашувлар коммунистлар ва меҳнаткашларнинг коллектив минбари бўлиб қолди.

Ошкора равишда ва манфаатдорлик билан фикр алмашувлар фойдали бўлмоқда, улар норасмий характерда ўтмоқда. Коммунистлар ва меҳнаткашлар КПСС Марказий Комитетининг Тезисларида таърифлаб берилган партиянинг социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштириш, совет жамиятини ҳар томонлама янгилаш ва қайта қуришни янада чуқурлаштириш йўлини қизғин маъқуллаш ва қўллаб-қувватлаш билан бирга бу ҳужжатга ўз таклифлари ва қўшимчаларини фаоллик билан киритмоқдалар, партия, совет ва хўжалик органлари, жамоат ташкилотлари шаънига танқидий мулоҳазалар билдирмоқдалар. Партия комитетлари ҳузурида тузилган махсус оператив группалар жойлардан тушаётган таклифларни тўплаб умумлаштирмоқда, уларни область партия комитети ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетига етказиб турибди. Ҳозирги вақтда шаҳар, район партия комитетларида ва область партия комитетида КПСС Марказий Комитети Тезисларини муҳокама қилиш чоғида билдирилган мулоҳазалар, таклифлар ва қўшимчаларнинг 4 мингдан ортиғи тўпланди. Улар жуда хилма-хил бўлиб, социал-иқтисодий, ижтимоий-сиёсий ва партия ички ҳаётининг деярли ҳамма томонларига тааллуқлидир.

КПСС Марказий Комитети Тезисларини муҳокама қилиш жараёнида келаётган материалларни тўплаш ва таҳрир қилиш давом этмоқда. Уларни тўлиқ умумлаштириш мушкул бўлса-да, бирмунча характерли, такрор ва такрор учраётган қўшимчалар, эътирозлар ва таклифлар хусусида тўхталиб ўтмоқчимиз. Уларнинг аксарият қисми партиянинг ташкилотчилик ва сиёсий ишини, унинг хилма-хил бўғинларини қайта қуриш муаммоларига тааллуқлидир. Биринчи навбатда шуни таъкидлаш лозимки, партияга танлаб олиш, КПСС сафларини мустаҳкамлаш практикасини такомиллаштириш хусусида киритилган таклифлар диққатга сазовордир. Бу таклифларда ҳамма жойда партия сафларининг ўсишини процентлар билан, механик равишда тартибга солиб туришдан воз кечиш, ижтимоий аҳволи ва машғулот турига қараб партияга қабул қилишни чеклаш зарурлиги уқтирилади. Коммунистлар ва меҳнаткашлар КПСС сафларига кирувчилар учун уларнинг фақат ишчанлик ва ахлоқий сифатлари, қайта қуришдаги шахсий иштироки асосий мезон бўлиб қолиши керак, деб ҳисобламоқдалар. Шу муносабат билан меҳнат коллективининг ролини ошириш, партияга кираётганларга бериладиган учта рекомендациядан бирини меҳнат коллективи бериши лозимлиги таклиф қилинмоқда. Тезислардаги партия аъзоларини аттестациядан ўтказиш тўғрисидаги қоидани қўллаб-қувватлаш билан бирга коммунистлар ва партиясизлар аттестация ўтказиш борасида область партия ташкилотида таркиб топган практикага тузатишлар киритмоқдалар, уларнинг фикрича, аттестацияни очиқ партия йиғилишларида ўтказиш мақсадга мувофиқ бўлур эди. Шаҳар ва район партия комитетлари аппаратларини, маҳаллий Советларнинг ижроия комитетларини қайта қуриш масалалари кўтарилмоқда ва унинг конкрет йўллари ҳамда йўналишлари кўрсатиб берилмоқда. Сайлаб қўйиладиган партия органларининг ролини ва обрўсини ошириш муаммолари фаол муҳокама қилинмоқда. Бундай органлар аъзоларининг ҳамда бошланғич партия ташкилотлари секретарларининг ҳуқуқий статусини белгилаб бериш керак.

Коммунистлар ва меҳнаткашлар ўз сўзларида партияда ўртоқлик муҳитини ва интизомни тиклашга, ўзаро талабчанлик ва шахсий масъулиятни оширишга имкон берувчи амалий йўллар ва йўналишларни кўрсатмоқдалар. Улар таклиф киритаётган ўртоқларнинг фикрича; партия комитетлари аъзоларини ошкоралик билан ва демократик асосда сайлаш, шаҳар ва район партия комитетларининг секретарлари, бюро аъзоларининг, маҳаллий Советлар депутатларининг, партия ва совет аппарати ходимларининг партия ташкилотлари, меҳнат коллективларида ўзлари олиб бораётган иш тўғрисида вақти-вақти билан ҳисобот бериб туришидан иборат. Таклифларнинг кўп қисми партия ва совет органларидаги сайлаб қўйиладиган лавозимларда икки беш йиллик муддат туриш билан чекланишга тааллуқлидир. Тезисларнинг иқтисодий бўлими, фан-техника тараққиёти муаммолари, жамиятнинг социал-иқтисодий ва маънавий ҳаётида фан ва санъатнинг роли хусусидаги музокаралар ҳам кескин бўлмоқда. Бироқ бу соҳада конкрет таклифлар кам айтилмоқда. Тезисларнинг касаба союзлари, комсомол ва жамоат ташкилотларига тааллуқли қоидаларини муҳокама қилишда йиғилиш қатнашчилари унчалик активлик кўрсатмаяптилар. Тушаётган таклифлар, қўшимчалар ва мулоҳазаларнинг беш процентчасигина ана шу соҳаларга тааллуқлидир.

Бизнингча, жамият ҳаётининг социал-иқтисодий, маънавий соҳаларида амалга оширилаётган ўзгартишларнинг ҳуқуқий жиҳатларига йиғилишларнинг қатнашчилари, областнинг барча коммунистлари ва меҳнаткашлари кўпроқ эътибор беришлари керак. Муҳокама давомида ҳозирча миллий сиёсат ва миллатлараро муносабатлар масалалари четда қолиб келмоқда.

Бир қатор меҳнат коллективларида, улар етарли хабардор бўлмаганликлари туфайли, социал неъматлардан фойдаланишда партия ва совет аппаратининг «имтиёзлари» тўғрисидаги масалалар кўтарилмоқда.

Жойлардан келаётган материаллар, хабарларнинг таҳлили шундан далолат бериб турибдики, КПСС Марказий Комитети Тезисларини муҳокама қилиш ҳамма ерда ҳам активлик билан, самарали ўтаяпти, деб бўлмайди. Олмалиқ, Нариманов шаҳарларида, Ғалаба ва Паркент районларида КПСС Марказий Комитетининг Тезислари муҳокамаси партия группаларида ўтказилмаяпти. Акмал Икромов, Оққўрғон ва Чиноз районларида бўлган бир қатор йиғилишларда Тезисларнинг турли бўлимларига оид қўшимчалар ва таклифлар жуда кам айтилди. Бизнингча, йиғилишлар етарли тайёргарликсиз ўтказилаётганлиги шунга олиб келмоқда.

13 июнь куни бўлиб ўтган область партия комитетининг секретариати ана шу ва шунга ўхшаш бошқа камчиликларга партия комитетлари эътиборини қаратди. Шаҳар ва район партия комитетларига барча йиғилишлар, ижодий, ишчан характерда бўлиши, тўлиқ ошкоралик, демократия вазиятида ўтиши учун оператив чоралар кўриши таклиф қилинди. Область партия комитетининг бўлимларига, партия комитетларига КПСС Марказий Комитети Тезисларини муҳокама қилиш даврида коммунистлар ва меҳнаткашлар билдираётган фикрлар, таклифлар ва қўшимчаларни бундан буён ҳам йиғиб, умумлаштириб бориш топширилди.

У МОСКВАГА БОРАДИ

УШБУ суратда Тошкент ГРЭСи қозон-турбина цехининг катта машинисти Қобил Мирсидиқовни кўриб турибсиз. У корхонада чорак асрдан ортиқроқ вақтдан бери ишлаб келмоқда. Меҳнат фаолиятини кўпчилик қатори шогирдликдан бошлаган эди. Эгаллаётган касбига бўлган қизиқиши ва синчковлиги туфайли тез орада турбина назоратчиси бўлиб мустақил ишлай бошлади. Ҳамкасблари орасида малакали мутахассис сифатида танилди. 1971—1974 йилларда у Афғонистоннинг Мозори Шариф шаҳридаги азот ўғитлари заводига қарашли иссиқлик электростанцияси қурилишида ҳалол қатнашиб, ўз тажрибасини қардош афғон ёшларига ўргатди. Бу муҳим қурилишда унинг ўзи ҳам катта тажриба орттириб қайтди.

(Давоми 2-бетда).

БИЗНИНГ ТАКЛИФЛАРИМИЗ

КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига Тезислари муҳокамасига бағишланган очиқ партия йиғилишларида сўзга чиққан коммунистлар ва партиясиз активлар бир қатор таклиф ва мулоҳазаларни ўртага ташладилар. Қуйида уларнинг айримлари билан танишасиз:

Ғ. Каримов, Янгийўл шаҳридаги автобус-таксомотор парки механиги:

— КПСС Марказий Комитети Тезисларининг 5-бандига қуйидаги қўшимчани киритмоқчиман: партияга қабул қилишнинг икки йиллик системасини жорий этиш ижобий самаралар бермоқда. Икки йил мобайнида партияга кирувчиларнинг ишчанлик ва ахлоқий фазилатлари, берилган топшириқларни бажаришдаги тадбиркорлиги яна ҳам чуқур ўрганилмоқда. Бундай системани мамлакатдаги барча партия ташкилотларида кенг қўллаш мақсадга мувофиқдир.

Ю. П. Шибаев, Ангрен шаҳар партия комитети ҳузуридаги партия комиссияси раиси:

— КПСС Марказий Комитети Тезисларининг 5-бандини партияга кирувчи икки нафар КПСС аъзосидан ва меҳнат коллективидан рекомендациялар тақдим этади, деган сўзлар билан тўлдирилишини истардим. Шаҳар, район партия комитетларида жамоатчилик фикрини ўрганувчи социологик марказ тузилиши керак. Бу марказ мустақил равишда ходимларнинг мувофиқлигини ўрганиб бориши лозим.

В. Акбарова, Ангрен шаҳар партия комитетининг секретари:

— Бўлимлар бўйича инструктор-парторг ишини қайта тиклаш керак. Халқ маорифи коммунистларини ягона партия ташкилотига бирлаштириб, пропаганда ва агитация бўлими инструкторини халқ маорифи парторги этиб сайлаш ўринлидир.

Н. Мирзабеков, Оҳангарон районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхози ветеринария врачи:

— Социал жиҳатларга қараб партияга қабул қилишдаги чегараларни олиб ташлаш керак. Партияга қабул қилишда ҳар бир кишининг ишчанлик ва ахлоқий фазилатлари, қайта қуришга муносабати ва шахсан иштирокини ҳисобга олиш керак, холос.

Т. Е. Маницев, пенсионер:

— СССР Олий Совети Президиумидан 30-50-йилларда террор қилинганлар хотирасига монумент ўрнатиш сўралсин. Район ва шаҳар партия комитетлари секретарлари учун ваколат муддати икки-уч йил, КПСС Марказий Комитети ва иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари секретарлари учун эса ваколат кетма-кет икки муддат қилиб белгилансин.

Г. Н. Дружков, Янгиобод шаҳридаги 3-автоколонна ҳайдовчиси:

— КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари составига ишчилар, колхозчилар ҳам сайлансин.

М. Қурбонов, Ўрта Чирчиқ районидаги 21-кўчма механизациялашган колонна бош технологи:

— Нарх бўйича ислоҳот ўтказилмагунча халқ истеъмоли товарлари, озиқ-овқат маҳсулотлари, бинокорлик материаллари нархини кўриб чиқишга киришилмасин, улар ҳозирги даражада тураверсин.

Кўргазмани бориб кўрдилар

Мамлакатимизнинг ҳамма томонидан Тошкентга келган мутахассислар Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида очилган халқаро кўргазмага паррандачиликнинг эртанги куни деб баҳо бердилар. Ўзбекистон ва бошқа иттифоқдош республикаларнинг паррандачилик корхоналарида яқин келажакда маҳсулотни қайта ишловчи қудратли комплекслар, маҳсулотни ўраб-жойлайдиган автоматлар, компьютер техникаси мустаҳкам жой олади. Тошкентда намойиш этилаётган экспозиция мутахассисларга тармоқ тараққиётининг жаҳон даражаси билан танишиш, янги технологияларни ва замонавий техникани практикага жорий этиш йўлларини белгилаш имконини беради.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюроси аъзолари ва аъзолигига кандидатлар Р. Н. Нишонов, В. П. Анишчев, В. А. Антонов, П. В. Догонкин, А. С. Икромов, Ғ. Ҳ. Қодиров, В. Н. Лобко, В. И. Огарок, П. Ҳабибуллаев, И. Ҳ. Жўрабеков, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари А. П. Романовский, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари И. Искандаров, Қ. Ҳ. Маҳамадалиев, В. В. Сударенков 13 июнь куни «Паррандачилик—88» халқаро кўргазмасини бориб кўрдилар. (ЎзТАГ).

● Ҳозир ғўза парваришида долзарб кунлар бошланди. Ҳар бир қулай фурсатдан оқилона фойдаланаётган деҳқонлар қатор ораларига ишлов беришни сифатли ўтказиб, мўл ҳосилга пухта замин яратмоқдалар. Бу соҳада Ўрта Чирчиқ районидаги Свердлов номли колхознинг Раимбек Айдарқулов бошлиқ бригадасида ҳам ибратли тадбирлар амалга оширилаётир. Суратда: (чапда) культивация пайти, моҳир механизатор, район Советининг депутати Абдураҳмон Мусаев кунлик топшириқни доимо ортиғи билан бажараётир.

А. Зуфаров фотолари.

ИЮЛЬ ОЙИ ҲИСОБИГА

Калинин район автотранспорт корхонаси коллективи транспорт хизмати кўрсатишни тобора кенгайтириб бормоқдалар. Янги-янги маршрутлар ташкил этилмоқда, замонавий юмшоқ автобуслар тобора кўпроқ рейсга чиқарилмоқда. Корхона коллективи XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси шарафига бошланган социалистик мусобақада фаол қатнашиб, ўз меҳнат кўрсаткичларини яхшилаб бормоқда.

Маршрутлар коллективлари ўртасидаги меҳнат беллашувида Тошкент-Жиззах ўртасида қатнайдиган шоферлар бригадаси пешқадамлик қилишяпти. Улар йилнинг икки квартали планини барвақт уддаладилар, топшириқни 109,9 процент қилиб адо этдилар. Планга қўшимча 12,2 минг сўмлик транспорт хизмати кўрсатилди.

Бу ютуқларда С. Бозоров, Э. Пўлатов сингари пешқадам ҳайдовчиларнинг ҳиссаси катта. Улар конференция шарафига зиммаларига олган шахсий мажбуриятларининг уддасидан чиқмоқдалар Ҳар қатнашда назарда тутилгандан кўпроқ хизмат кўрсатмоқдалар.

У. МУҲАМЕДОВ.

ЖУРНАЛИСТЛАРНИНГ ЗОНАЛ ЛЕТУЧКАСИ

АНГРЕН. Бу ерда Ангрен, Олмалиқ, Чирчиқ шаҳар ва кўп нусхали газеталари журналистларининг навбатдаги зонал летучкаси бўлди. Ангрен шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари О. Т. Турғунов, шаҳар ижроия комитети бўлим мудири В. Н. Ананьин шаҳарни ривожлантириш истиқболлари, ҳал этилиши лозим бўлган муаммолар, бу ўринда матбуотнинг роли тўғрисида гапирдилар.

Журналистлар «Журналистик ижод этикаси» мавзуидаги лекцияни тингладилар, ўзаро фикр алмашдилар.

Ангрен расмлар галереяси катта илмий ходими Р. И. Сафонова ҳаваскор рассомлар ижоди асосида ташкил қилинган кўргазма ва галереянинг яратилиши тарихи билан летучка қатнашчиларини таништирди. Летучка охирида журналистлар Янгиобод шаҳрига экскурсия қилдилар.

ЗАФАР. Бекобод, Бўка, Коммунистик, Пискент ва Ўрта Чирчиқ районлари газеталари ижодий ходимларининг бу ерда ўтказилган зонал летучкаси XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига тайёргарлик кўришда маҳаллий матбуотнинг вазифаларига бағишланди. Конференция шарафига бошланган социалистик мусобақа «Коммунист» газетаси саҳифаларида қандай ёритилаётганлиги, социал-иқтисодий ривожланиш муаммолари ҳақида Бекобод шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ж. Шарипов журналистларга сўзлаб берди.

«Совет Ўзбекистони» газета редакцияси агросаноат бўлими мудири, XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси делегати Н. Саъдуллаевнинг суҳбати қишлоқ хўжалиги темасини ёритиш, журналистнинг касб маҳорати масалаларига бағишланди. Унга маҳаллий газета ходимлари наказлар бердилар.

Летучкада «Коммунист» газетаси саҳифаларида эълон қилинаётган муаммоли мақола ва публицистик чиқишлар, Коммунистик район радио редакцияси тайёрлаётган янги урф-одатлар, совет турмуш тарзига оид материаллар обзор қилинди. Ўрта Чирчиқ район «Машъал» газетаси редактори М. Хўжаева, Бўка район «Пахтакорлар овози» газетаси редактори Э. Йўлдошев обунани ташкил этиш ва ўтказиш, газетхонлар сафини кенгайтириш, журналистларни моддий ва маънавий жиҳатдан рағбатлантириш бўйича тўпланган тажрибалар билан ўртоқлашдилар. Летучка қатнашчилари Тошкент область Ленин комсомоли мукофоти лауреати «Зафар тароналари» ансамбли билан учрашдилар. Далварзин ремонт-механика заводи маданий-маиший комплекси иши билан танишдилар.

РЕСПУБЛИКА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТЛАРИДА

ЕТУКЛИК ИМТИҲОНИ

Ангрендаги 4-ҳунар-техника билим юртидан бўлажак қурувчилар — Руслан Самаканов ва Мирзали Мирсандовлар ҳозир ишчи номини олиш учун жиддий имтиҳондан ўтишмоқда. Улар Украина ССРнинг Ровно шаҳрида ўтказиладиган ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари касб маҳорати Бутуниттифоқ конкурси қатнашчилари бўлишди.

Ангренга Ўзбекистоннинг тўққиз областидан энг яхши ғишт терувчиларни тўплаган республика кўрик-конкурси улар учун дастлабки синов бўлди. Мусобақалар икки босқичда ўтказилди. Ҳунар-техника билим юртлари ўқувчилари назариядан имтиҳон топширдилар ва амалий иш бажардилар. Ишчи коржомалари ва каскаларни кийиб олган ёшлар сувоқчи белчасини эпчил ишлатиб, ўз билим ва маҳоратини ўқув полигонида эмас, балки 5/5 кварталидаги пландаги уй қурилишида намойиш этдилар. Улар машҳур бригадир, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган қурувчи Д. А. Зазулин бошчилик қилаётган коллективда меҳнат қилдилар.

«Ҳурмат Белгиси» орденли «Ўзбекшахтострой» трести Руслан ва Мирзали ўқиётган ҳунар-техника билим юртининг база корхонасидир. Улар айни Дмитрий Андреевич бригадасида биринчи практикадан ўтишди, юқори малакали усталар ёнида бўлажак касблари сир-асрорларини билиб олишди.

Уларнинг ҳар иккиси роппа-роса бир йил муқаддам ғишт терувчи касбини танлаб, мазкур билим юртига келди. Ўз қўллари билан одамлар яшайдиган уй қуриш мумкинлиги уларга ёқарди. Болалар бунёд этган қаватлар ҳали баланд эмас. Улар яна кўп нарсани ўрганиб олишлари керак. Шу билан бирга дастлабки муваффақиятлар ҳам қувонтиради: жюри Руслан ва Мирзалининг конкурс мусобақаси давридаги ғишт теришини энг сифатли деб топди. Ўқувчилар назарий савол-жавоб пайтида ҳам аъло билим олганликларини намойиш этишди. Улар ишлаб чиқаришга малакали ишчилар бўлиб боришларига машғулот раҳбарларининг ишончлари комил.

Умуман бу йил база корхонасининг қурилиш майдонларида ҳунар-техника билим юртининг 220 битирувчиси — дурадгорлар, сувоқчилар, кошинкорлар, пўлат темир-бетон конструкциялари монтажчилари, ғишт терувчилари иш бошлайди.

(ЎзТАГ мухбири).

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

15 июнь, 1988 йил ● № 115 (9361).

XIX БУТУНИТТИФОҚ ПАРТИЯ КОНФЕРЕНЦИЯСИ

КПСС Марказий Комитети Тезисларини муҳокама қиламиз

● МАКТУБЛАР ● ТАКЛИФЛАР ● МУЛОҲАЗАЛАР

● Партияга ким, қандай қабул қилиняпти?

ҚАЙТА-ҚАЙТА СИНАЙМИЗ

КПСС Марказий Комитети Тезисларида таъкидланганидек, партия ташкилоти коммунистларнинг активлиги билан кучлидир. Шу боисдан ҳам «Алмаликсвинецстрой» трестига қарашли 345-кўчма механизациялашган колонна партия ташкилоти ҳар бир коммунистнинг меҳнат ва сиёсий активлигини оширишга, юксак ишчанлик, сиёсий ва ахлоқий фазилатларга эга бўлган кишилар ҳисобига партия сафларини тўлдириб боришга алоҳида эътибор бермоқда. Бу борада олиб борилаётган ишлар ҳақида колонна партия ташкилотининг секретари Н. В. ГУЛЯЕВА жамоатчи мухбиримиз О. Хушназаровга қуйидагича ҳикоя қилиб берди.

— КПСС Марказий Комитетининг «Партияга қабул қилиш ва партия сафларини мустаҳкамлаш борасида Тошкент область партия ташкилоти ишидаги жиддий камчиликлар тўғрисида»ги қарори съезддан кейинги ҳаётимизда муҳим воқеа бўлди,— деди Нина Васильевна. —Қарорни атрофлича муҳокама қилиб, партия сафларини мустаҳкамлаш, коммунистлар активлигини ошириш юзасидан қўшимча тадбирлар ишлаб чиқдик. Эндиликда партияга кириш истагини билдирганларга нисбатан талабчанлик икки-уч карра ошмоқда. Ўтган йили бирор киши ҳам партия сафига қабул қилинмади. Муносиб деб топилганлар ҳам қайта синовдан ўтказилиб, тайёргарлиги бироз бўш бўлганлиги учун қайтарилди.

Ўтган йили қурувчи, комсомол аъзоси И. Султонов КПСС сафига қабул қилишни сўраб ариза берган эди. И. Султоновнинг ўзи актив йигитларимиздан. Ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда Тошкент политехника институтининг Олмалиқдаги кечки факультетини тамомлаяпти. Комсомол аъзоси сифатида жамоат топшириқларини бажариб бораяпти. Лекин сиёсий тайёргарлиги суст бўлганлиги учун унга бир йил муҳлат бердик. Шу давр ичида ўз устида яна ҳам пухтароқ ишлаш, съезд ва партия Марказий Комитети Пленумлари материалларини чуқурроқ ўрганиш тавсия этилди. Қурувчилардан В. Теплов, Б. Норманов, О. Четвериковга ҳам шундай маслаҳатлар берилди.

Орадан маълум вақт ўтгач биз яна шу масалага қайтдик. Февраль ойида бўлиб ўтган партбюро мажлисида партияга кириш истагини билдирган кишиларнинг аризаларини кўриб чиқдик. Уларнинг бир қисми қабул қилинди. Энди очиқ партия мажлисида бу номзодлар муҳокама қилинади. Кўпчилик маъқулласа партия аъзолигига кандидатликка қабул қилинади.

— Ёш мутахассисларга эътибор қандай бўлаяпти?

— Эндиликда инженер-техник ходимларни партия сафига тайёрлашга ҳам эътибор кучаймоқда. 4-участка прораби Сергей Тимашев Москвадаги олий техника билим юртини тамомлаб келган эди. Колоннада кўп йиллар комсомолларга етакчилик қилди. Лекин у инженер-техник ходим бўлганлиги учун ўз пайтида партия сафига ўтиши қийин бўлди. Яқинда унинг аризасини қабул қилдик. Навбатдаги партия йиғилишларидан бирида Сергейни партия аъзолигига кандидатликка қабул қиламиз. У барча синовлардан муваффақиятли ўтиб келаяпти.

Ҳозирги пайтда бошланғич партия ташкилоти ҳисобида 52 нафар коммунист бор. Уларнинг ҳар бири назоратимизда. Яқинда коммунистларнинг бири ҳушёрхонага тушиб қолганлиги маълум бўлди. Бу ҳол партбюрода қаттиқ муҳокама қилинди. Дўстлар бор ҳақиқатни унинг юзига ошкора айтишди. Ҳисоб карточкасига ёзиш шарти билан виговор эълон қилишни таклиф қилишди. Бу жазо унга катта сабоқ бўлди. Ҳалол меҳнати билан қилган гуноҳини ювишга ҳаракат қилмоқда.

— Тарбиявий ишларни кучайтиришда партбюро қандай роль ўйнаяпти?

— Тарбия формалари хилма-хил. Уларнинг бири йиғилишларда коммунистлар ҳисоботини тинглаб боришдир. Бўлиб ўтган партия йиғилишларидан бирида колонна бошлиғи Р. Сафин ва бош инженер В. Янсонснинг хизмат ва Устав талаблари қандай бажарилаётганлиги юзасидан ҳисоботлари тингланди. Муҳокама жиддий ўтди. Уларга кўп саволлар берилди. Зиммаларига янги вазифалар юкланди.

Оддий коммунистлар активлигини ошириш ҳам эътиборимизда. Айрим коммунистлар йиллаб йиғилишларда сўзга чиқишмайди, ўз фикр-мулоҳазаларини билдиришмайди. Бетончилар М. Худойбоқов, М. Ҳожиметов каби коммунистлар шундай пассивлар қаторида эди. Улар билан алоҳида иш олиб бордик. Кўп ўтмай ўзгариш сезилди. М. Ҳожиметов ҳозир институтнинг кечки бўлимида ўқияпти. Партия ташкилоти ўтказаётган тадбирларда актив иштирок этаяпти. Партия йиғилишларида сўзга чиқиб, қизиқарли фикрларни ўртага ташлаяпти.

Коммунистлар активлиги ошган сари хўжалик ишларини бажариш енгил кўчаяпти. Қурилиш-монтаж ишлари барча участкаларда ортиғи билан адо этилмоқда. Бу КПСС XXVII съезди талаблари асосида партиявий иш услубини такомиллаштириб бораётганлигимиз самарасидир.

У МОСКВАГА БОРАДИ

(Боши 1-бетда)

Қобил Мирсидиқов ҳамиша меҳнатда ҳам, жамоат ишларида ҳам фаол бўлишга интилади. Ҳозирги пайтда ГРЭС меҳнат коллективи кенгашининг ҳамда электростанциялар ва электротехника саноати ходимлари касаба союзи республика комитетининг президиуми аъзоси. Унинг кўксини Халқлар дўстлиги ордени безаб турибди. «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган энергетик» ва «Ўзбекистон энергетикаси ветерани» унвонлари ҳам берилган. Яқинда эса коллектив аъзолари бу тадбиркор коммунистни якдиллик билан XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига делегат қилиб сайлашди. У айни кунларда бу қутлуғ анжуманга муносиб совғалар билан бориш учун астойдил ишламоқда.

Суратларда: Қобил Мирсидиқов шогирди машинист Нодир Зоҳидов билан бошқариш пультида (юқорида); У ишдан бўш вақтларини оила аъзолари даврасида ўтказишни яхши кўради. Ушбу суратда (юқорида чапда) набираси Нодира, қизи Гулнора, ўғли Маҳамат ва келини Клаpалар билан кўриб турибсиз: шогирди Абдувоҳид Қодиров (чапда пастда) билан иш пайтида.

М. Нуриддинов фотолари.

ДАДИЛ БЎЛАЙЛИК

Биз ҳамма иш кадрларга, уларнинг маҳоратига боғлиқ деган гапларни кўп эшитганмиз. Бу тўғри. Шунинг учун ҳам мен XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида меҳнаткашларнинг давлатни бошқаришдаги иштироки масаласига алоҳида эътибор берилишини истар эдим.

Ҳеч кимга сир эмас. Бизда кўпинча у ёки бу ташкилот, корхона, колхоз ва совхозга раҳбар тайинланганида, албатта, унинг партия аъзоси бўлиши зарурлиги қоида бўлиб қолган. Менимча, бу йўл унчалик тўғри эмас. Ҳаётий тажрибалардан маълумки, айрим партиясизлар борки, уларга ишонч билдирилса, ишни баъзи бир коммунистларга нисбатан қойилмақом қилиб бажаришлари мумкин.

Модомики шундай экан, тажрибакор, яхши мутахассис, ташкилотчи, уддабуррон одамларнинг кўнглига йўл топа биладиган партиясиз кишиларнинг нега колхоз раиси ёки совхоз директори бўлиб ишлаши мумкин эмас?

Лавозим— бу кишининг қобилияти, малакаси учун жиддий синов. Бу синовдан муваффақиятли ўтганларгина элга наф келтириши мумкин. Шунинг учун мен партиясиз кишилар ҳам раҳбарлик ишига дадил кўтарилиши керак, деб ўйлайман. Тўғри, бу соҳада кейинги пайтларда бирмунча ўзгаришлар бўлди. Лекин барибир партиясизлар раҳбарлик ишига чўчиброқ кўтарилмоқда.

Конференцияда раҳбарликка кимлар тайинланади, улар қандай бўлиши ҳақида маълум тартиб-қоида ишлаб чиқилади, деган умиддаман.

Абдулла АЗИМОВ,
Тошкент районидаги Ильич номли колхоз бригадаси бошлиғи.

«Партия аъзоси эмасман-у...»

● Мирҳосил САЪДИЕВ, бригада бошлиғи:

— ПАРТИЯ ўзимизники. У халқ партияси. Шундай экан ҳаётимизда рўй бераётган барча ўзгаришларга, бўлажак ишларга бефарқ қарай олмайман. Жумладан, КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига Тезисларида таъкидланганидек: «Район ва шаҳар комитетларидан бошлаб барча партия комитетлари учун ваколатларнинг бир хил муддати— беш йил қилиб тайинлансин. Бунда КПССдаги сайлаб қўйиладиган лавозимларни эгаллаш кетма-кет иккита сайлов муддати билан чекланиб қўйилиши»ни унчалик тўғри йўл деб ҳисобламайман.

Хўп, раҳбарни икки муддатга сайладик ҳам дейлик. Агарда у ишбилармон, тадбиркор бўлса яхши. Бўлмаса-чи?! Сайланадиган раҳбарнинг умумишини барбод қилмаслигига, бамайлихотирликка берилмаслигига ким кафолат бера олади? Буйруқбозлик, лаганбардорлик, таниш-билишчилик, қариндош-уруғчилик авж олмайди, деб ким айта олади?

Шунинг учун, **фикримча, раҳбарни сайлашдан олдин синов муддати белгилаш керак.** Айтайлик, бу муддат бир йил, борингки, икки-уч йил ҳам бўла қолсин. Қишлоқ хўжалигида оби-ҳаво ноқулай келиб қолса, кўзланган ҳосил олинмасдан қолиши мумкин. Ана шунда раҳбар ўзининг ишчанлик қобилиятини, маҳоратини тўла ишга солиши, тадбиркорлигини кўрсатиши мумкин.

Хуллас, синов муддати саракни саракка, пучакни пучакка чиқаради. Оқибатда Тезисларда айтилганидек, **«Раҳбарликнинг асосан маъмурий усулларидан иқтисодий усулларга ўтиш»ни** таъминлайдиган имкониятга эга бўлинади.

● Рустам ЎЛАНОВ, тракторчи:

— Тезисларда коллектив пудратини жорий этишга катта аҳамият берилган. Аммо ҳали бу соҳада анчагина ишларни амалга оширишимизга тўғри келади. Шунинг учун Тезислардаги 2-банд 8-абзацни қуйидагича конкретлаштириш лозим деб ҳисоблайман: «Партия пудратнинг хилма-хил шаклларини ривожлантириш... колхоз ва совхозларнинг имкониятларини ҳар томонлама рўёбга чиқариш йўлини тутди, **амалий жиҳатдан бундан буён ҳам шу йўлни давом эттиради, таъсир кўрсатади, ҳар томонлама ёрдам беради»,** деб ёзиб қўйилса мақсадга мувофиқ бўларди. Бу билан хўжаликларнинг мустақиллиги янада ортарди.

● Осим ЧЕКИЕВ, ишчи:

— Қайта қуриш, қайта қуриш деб кўп айтиляпти-ку, аммо очиғи тўғри гапириб, тўғри яшашни ҳали ҳам ўрганганимизча йўқ. Мана бир мисол, Совхоз-заводимиз асосан **узум етиштиришга** ихтисослашган. Мевазор-узумзорларга бир йил давомида беш марта кимёвий дорилар пуркалади, сепилади. Акс ҳолда касаллик ва ҳашаротлар кўпайиб кетиб, кўзланган ҳосилни ололмаймиз. Бу тадбирнинг бир қисмини баҳорда, пилла қурти боқиш мавсумида амалга ошириш зарур бўлади. Шу боисдан кўпгина совхоз-заводлар сингари бизга ҳам пилла боқиш плани берилмаган. Бу гал ҳам йил бошида шундай бўлди. Аммо буни қарангки, мавсум бошланишига бир-икки кун қолганда мутасадди раҳбарлар, биз ҳеч нарсани билмаймиз, ишимиз йўқ, деб туриб олишди. Уларнинг буйруғи билан 60 қути қурт уруғини ташлаб кетишди. Хўш, сўз билан иш бирлиги қани? Шу ҳам ишни қайта қуриш бўлдими?

Биз ҳамма — хоҳ у раҳбар, хоҳ оддий ишчи бўлсин ишга танқидий ёндошса деймиз. Бунинг учун кўпчиликнинг фикр-мулоҳазаларини диққат билан эшитиш, танқид беғаразми, уни тўғри қабул қилиб, тўғри хулоса чиқариш шарт! Бироқ баъзан шундай бўладики, танқид қилувчини, камчиликларни очиб ташловчи кишиларни оғизда қўллаб-қувватлайдилар-да, амалда чиқиштирмай қўядилар, улар учун носоғлом муҳитни вужудга келтириш пайида бўладилар. **Партия ва раҳбар органлар танқид учун таъқиб қилинувчиларни ўз ҳимояларига олишлари керак. Буни қонун йўли билан мустаҳкамлаш зарур. Бу ҳақда Тезисларда ҳам таъкидлаб ўтилса дуруст бўларди...**

...Оржоникидзе районидаги Мусамуҳамедов номли совхоз-заводида коммунист бўлмаган бошқа касб эгалари, ўқитувчилар ва ўқувчилар, уй бекалари ва пенсионерлар билан суҳбатлашганимизда ҳам улар кўплаб фикр-мулоҳазалар билдиришди, партиямизнинг ҳозирги ташқи ва ички сиёсатини, қайта қуриш, туб иқтисодий ислоҳот йўлида ўтказаётган тадбирларини якдиллик билан қўллаб-қувватлаётганликларини изҳор этдилар.

Р. ЙЎЛЧИЕВА,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

АЛЛО, РЕДАКЦИЯМИ?

Т. САЛИМОВА,
собиқ адлия хизматчиси, пенсионер:

— КПСС Марказий Комитети Тезисларида ижтимоий ҳаётимизнинг барча томонлари қамраб олингани мени қувонтиради. Айниқса, «Жиноятчиликка ва жамоат тартибини бузишга қарши курашда милициянинг масъулиятини қатъият билан ошириш... лозим», деган сўзлар менга кўпроқ маъқул бўлди. Ўзим Тошкент шаҳридаги «Марказ-4» массивида тураман. Ҳар гал Олой бозорига борганимда бу ердаги бекорчи одамларнинг кўплигини, тиланчиларни кўриб ғашим келади. Наҳотки, уларни фойдали меҳнат билан шуғулланишга жалб этиш мумкин эмас?

Менимча ички ишлар органлари бу иш билан жиддийроқ шуғулланишлари, уйма-уй юриб, ижтимоий-фойдали меҳнат билан банд бўлмаган одамларни аниқлаб, чора кўришлари керак.

XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида ана шу ҳақда ҳам фикр юритилса, фойдадан ҳоли бўлмасди.

Р. УМАРОВ,
уруш ва меҳнат ветерани, пенсионер:

— Назаримда КПСС Марказий Комитети Тезисларида партия комитетлари ҳақида атрофлича фикр юритилган-у, аммо кам сонли бошланғич партия ташкилотлари тўғрисида оз гапирилган. Ваҳоланки, бу ерда ҳам тилга олса арзигулик муаммолар талайгина. Областимиздан конференцияга делегат қилиб сайланган коммунистлар ана шулар ҳақида ҳам гапиришса дуруст бўларди.

АҲОЛИ ИСТАГИ АСОСИДА

Куйбишев район партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудири ўринбосари А. Қурбонова, инструктор С. Ҳикматов ҳамда «Билим» жамияти район ташкилотининг масъул секретари Д. Маликовалар биргаликда меҳнат коллективларида ўтказиладиган тадбирлар планини яна бир бор кўздан кечириб чиқдилар. Ташкилот ва муассасалардан тушган илтимослар билан танишиб бўлганларидан сўнг, навбатдаги лекцияни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг химия институтида ўтказишга қарор қилинди.

— Бунинг боиси бор, — дейди биз билан суҳбатда Д. Маликова. — Чунки кейинги йилларда матбуотда оилани планлаштириш ҳақида қатор мақолалар эълон қилиниши муносабати билан одамларда турли чалкаш фикрлар, тушунмовчиликлар туғила бошлади. Химия институтининг хотин-қизлар кенгаши бу ҳақда лекция уюштириб берилишини сўраб бизга мурожаат этди. Ушбу тадбирга республика Акушерлик ва гинекология илмий-тадқиқот институти ходимларини таклиф этдик. Ўтказилган суҳбатни эса пленкага ёзиб олгач, мазкур фонограммаларни кўпайтириб маҳаллий радиоузеллар орқали эшиттириб боришни йўлга қўймоқчимиз.

Чиндан ҳам район «Билим» жамияти ўз фаолиятида турли тадбирлардан кенг фойдаланмоқда. Жамиятнинг иш услуби ҳам ўзгариб бораяпти. Жумладан, илгари маълум бир меҳнат коллективида ёки олий ўқув юртида аввалдан планлаштирилган лекция ўқиларди. Эндиликда бундай ҳолга қатъий барҳам берилиб, ўқиладиган лекциялар ва давра суҳбатлари аҳолининг талаб-истаклари асосида режалаштирилади. Шунингдек, лекторларни аттестациядан ўтказиш ҳам яхши самаралар бермоқда.

Район территориясида жойлашган 21 та саноат корхонаси билан 28 та илмий-тадқиқот институти ишчилари, ходимларининг кўпчилигини ёшлар ташкил этади. Шуни ҳисобга олган ҳолда ёшларнинг атеистик тарбиясига катта эътибор берилаяпти. Бу ишда Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Фалсафа ва ҳуқуқ, Шарқшунослик ҳамда А. С. Пушкин номли тил ва адабиёт институтлари ходимлари актив қатнашмоқдалар. Тажрибали лекторлардан иқтисод фанлари кандидати Г. Хочиев, доцент И. Неткачев, катта илмий ходим В. Иванин, фалсафа фанлари кандидати Р. Казакова ва доцент Ж. Юнусовлар шу кунларда КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига Тезислари ҳақида қизиқарли лекциялар билан чиқиб, кенг жамоатчилик ўртасида ўз фикрлари, истак ва мулоҳазалари билан ўртоқлашмоқдалар.

Г. ЙЎЛДОШЕВА.

● МАҲАЛЛА КОМИТЕТЛАРИ ФАОЛИЯТИДАН

ЎЗИМИЗНИНГ ҚОБИЛ АКА

— ЎЗИМИЗНИНГ Қобил Собировни сўраяпсизларми? Албатта, танийман, — дейди пенсионер, уруш ва меҳнат ветерани А. Алиев. — Қолаверса, у кишини маҳалламизнинг барча катта-ю кичиги яхши танийди, ҳурмат қилади, — дейди у. — Биласизми, шу ерда яшаётганимга қирқ йилдан ошди. Гапнинг очиғини айтсам, биз кўп маротаба маҳалла комитетига раис сайлаганмиз... Бироқ, уларнинг кўпчилиги сайланардию, маҳалла учун жон куйдирмас, номигагина раислик қилишарди. Чамамда, биз икки йил бурун Қобилни раисликка сайлаб адашмадик. У тиниб-тинчимайдиган одам. Ўзига ҳам, бошқаларга ҳам талабчан. Унинг ташаббуси билан бир неча йилдан бери битмай, чала ётган маҳалланинг идора биноси ҳам ишга туширилди. Маҳалла аҳли қурилишни ҳашар йўли билан битирди.

... Тошкент районидаги Киров номли қишлоқ Совети биноси жойлашган катта йўлдан чап тарафга юз метрлар чамаси ичкарига юрдик. Эшик тепасига «Кўксарой» маҳалла комитети, деб ёзиб қўйилган ҳовлига кирдик. Очилиб ётган турфа гулларни кўриб кишининг дили яйрайди. Қобил акани иш устида учратдик. Унинг қўлида кетмон. Гулзорни чопиқ қилаётган экан.

«Қизил бурчак» хонаси деворларида маҳаллада истиқомат қилаётган уруш ва меҳнат ветеранларининг суратлари ва актив аъзоларининг рўйхати дид билан осиб қўйилган. Хона ўртасидаги узун столда газета ва журнал тахламлари, бурчакдаги шкафдан китоблар жой олган.

Қобил ака билан бир пиёла чой устида суҳбатлашдик.

— Шукрким, замонамиз, ҳаётимиз тинч ва осойишта, халқимиз фаровон турмуш кечиряпти. Маҳалламизда ҳавас қилса, ўрнак олса арзийдиган оилалар кўп. Бироқ, шоли курмаксиз бўлмаганидек, тўқликка шўхлик қилаётганлар ҳам учраб турганлиги кишини ташвишга солади-да, — дейди у куюниб.

— Яқинда маҳалламиздаги Шоакром Ниёзов идорага келиб, ўғли Қурбонбойнинг кейинги пайтларда кечқурунлари ичиб келиб, хотини билан жанжал чиқараётганидан шикоят қилди. Биз Қурбонбойни чақирдик. Унга панд-насиҳат қилдик. У ичкиликни ташлади. Ҳозир уларнинг турмуши тинч-тотув.

Шундай воқеалардан яна бири Мурод Миразизов оиласида ҳам бўлувди. Мурод кейинги пайтларда турмуш ўртоғи Минавварни бўлар-бўлмасга уришиб, сўкадиган одат чиқарган экан. У билан ҳам обдон гаплашдик. Танбеҳ бердик. Йўқ, ҳаракатларимиз самарасиз қолмади. Мурод бизга бундай номаъқулчиликни бошқа қилмасликни ваъда берди. У сўзини устидан чиқди. Ҳозир ёшларнинг ширин ҳаётлари яна олдинги изига тушиб кетди.

Актив аъзолари билан қўлимиздан келганча маҳаллада тартиб-интизомни яхшилашга ҳаракат қилаяпмиз. Ёшларни муросага келтиришдек ҳайрли ишга озми-кўпми ҳисса қўшаётганимдан бошим осмонга етади, — дейди у хурсанд бўлиб.

Ўша куни маҳаллада ким билан гаплашмайлик, уларнинг ҳаммаси кейинги икки йил ичида маросимлар янгича, дабдабасиз ўтаётганлигини мамнуният билан қайд этишди. Маҳалладаги тўй комиссияси аъзолари Жўра Дадаматов, Абдувоҳид Набиев, хотин-қизлар Советининг раиси Райҳон Шодиевалар Қобил ака билан бамаслаҳат иш юритишяпти.

Шуниси диққатга сазоворки, маҳалла активлари ташаббуси билан ўтказиладиган маросимларни энди олдиндан белгилаш одат тусига кирди. Энди, аввалгидек бир кунда маҳалланинг икки-уч хонадонида ош дамланиб, исрофгарчиликка йўл қўйилмаяпти.

Жамоатчилик асосида қурилган маҳалла идораси-ҳовлисида эса тез-тез турли мавзуларда лекция ва суҳбатлар ўтказиб турилибди.

— Айниқса, яқинда эълон қилинган КПСС Марказий Комитетининг XIX Бутуниттифоқ партия конференциясига Тезисларини маҳалламиз аҳли ҳам зўр қизиқиш билан муҳокама қилаяпти, — дейди Қобил ака. — Эътиборга лойиқ жойи шундаки, Тезисларда маҳаллий Советларнинг фаолияти ҳақида мазмунли фикрлар билдирилган. Тезис материалларининг 6-банди, 4-абзацидаги дастлабки жумлалар бизга жуда маъқул бўлди, унда: «Маҳаллий Советларнинг материал, молиявий имкониятларини жиддий равишда кенгайтириш лозим», дейилган. Дарвоқе, буни биргина бизнинг маҳалла комитети мисолида олиб кўрадиган бўлсак, маҳалламизда 1,5 мингга яқин аҳоли яшайди. Уларга маҳалла комитети томонидан бериладиган справка ва бошқа қоғозларни тўлғазадиган секретарликка доимий бир кишини жалб этишимиз мушкул. Секретарга аҳоли сонига қарабми маош белгилаб қўйилса, яхши бўларди. Хуллас, маҳалламиз аҳли партиямиз анжуманидан ижобий натижаларни кутишаяпти...

Мингдан ортиқ хонадон, турли миллат вакиллари истиқомат қилаётган маҳалла аҳли тинч-тотув, иноқ яшамоқда. Кўксаройликлар ўтказилиб турган меҳнат шанбаликларини байрамга айланиб кетишини бизга мамнун бўлиб гапириб беришди.

— Раисимизнинг хайрли ишларидан яна бири ҳақида гапирадиган бўлсак, маҳалладаги «Бештерак» қабристонининг тозаланиб, йўлакларига асфальт ётқизилганини, албатта, айтиб ўтиш керак. Хотира куни марҳумларни ёдга олишга келганлар, айниқса, бундан жуда мамнун бўлишди, — дейди биз билан суҳбатда Улуғ Ватан уруши қатнашчиси Қодир Қосимов.

— Ҳақиқатан ҳам, — дея суҳбатга қўшилди шу маҳаллада истиқомат қилувчи Ҳ. Асқаралиев. — Икки йилдан буён маҳалладаги ҳар бир хонадоннинг кўча бўйларига бир-икки тупдан мевали дарахт ўтқазишларига Қобил аканинг ўзи бош бўляпти. Бу йил дам олиш кунларида йўл атрофидаги ариқларни тозалаш ишларига ҳар йилгидан кўра барвақт киришдик...

Ҳа, Қобил ака табиатни муҳофаза қилиш, маҳалла кўча-кўйларини озода сақлаш тарафдори. У йўлдан ўтиб бораркан, ҳар бир хонадон олдида тўхтаб, ён-атрофнинг тозалигини, супуриб-сидирилганини, албатта, кўздан кечиради.

Қобил Собиров бу йил 65 баҳорни қаршилаяпти. У умр йўлдоши Муяссар опа билан уч ўғил ва тўрт қизни тарбиялаб вояга етказишди. Айни кунда фарзандлари ўзлари меҳнат қилаётган коллективларда ҳурмат-эътиборга лойиқ кишилар бўлиб етишишган.

Дам олиш кунлари улар хонадони яна гавжум бўлади. Фарзандлар ва невaралар бобосининг кўкрагида яшнаб турган II даражали Шуҳрат ордени, Жасурлиги учун ва Ленинград мудофааси учун олган медалларига ҳавас билан қарашади...

Улуғ Ватан уруши ва меҳнат ветерани бўлишига қарамай, чарчаш нималигини билмай, ҳамон халқ хизматида юрган севимли боболаридек бўлишга интилишади.

... «Кўксарой» маҳалласига оқшом тушаяпти. Маҳалла идораси томон бир киши илдам юриб бормоқда. У маҳаллагўйларининг дардига қулоқ солиш, қўлидан келганича уларнинг ҳожатини чиқаришга шошиляпти. Қаршисидан пешвоз чиққан ҳар бир маҳалла аҳли тиниб-тинчимас, эл жонкуяри, қишлоқ Советининг депутати Қобил акани хонадонига, бир пиёла чой устида бўладиган ширин суҳбатга таклиф қилади...

Н. ТЕМИРОВ.

• *Уй-жой қурилиши программаси қандай бормоқда?* •

ТАШАББУСКОРЛАР ВА ТЎҒАНОҚЛАР

ГЕННАДИЙ Васильевич Бесчаснов Чирчиқда турар-жой программасининг бажарилишига катта ҳисса қўшиб келаётган 160-трестга бошқарувчи қилиб сайланганига эндигина икки ой бўляпти. Лекин трестдаги иш жараёни билан мукаммал танишиб улгургани аниқ, лўнда фикрларидан билиниб турибди. Трест бунёдкорлари ўтган тўрт ойда пландаги 12 минг 600 квадрат метр ўрнига 17 минг 945 квадрат метр саҳнли уйларни фойдаланишга топширишган бўлсаларда, у эришилган ютуқлар ҳақида батафсил тўхталмади. Мавзуни дарров шу кунларда коллектив учун ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлган муаммоларга бурди.

— Тўрт ойда пландагидан беш минг квадрат метр ортиқ уй-жойни фойдаланишга топширдик, — деди у. — Ишимизни шу тарзда юксак кўрсаткичлар билан давом эттиришимиз мумкин эди. Лекин бизга таъминотчилар панд беришяпти.

Ҳозирги пайтда трест бунёдкорларининг асосий кучи 10-микрорайондаги 1 минг 76 ўринли мактаб қурилишига ташланган. Уни фойдаланишга топшириб олинса, уй-жой қурилиши ҳажмини янада ошириш мумкин. Геннадий Васильевич объектларга чиқиб у ердаги аҳвол билан амалда танишишни, ишчилар билан суҳбатлашишни таклиф қилди.

Уч корпусдан иборат замонавий мактаб биносига етиб келганимизда иш қизғин борарди. Объект июль ойида фойдаланишга топширилиши керак эди. Бинокорлар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, уни муддатидан бир ой илгари қуриб битказишга қарор қилишган. Бу билан мактабда бошланадиган ўқув йилига пухта ҳозирлик кўриш мумкин бўларди. Афсуски, айрим ташкилотлар уларни қўллашмаяпти. Трест эҳтиёжи учун зарур миқдордаги қурилиш материаллари вақтида етказиб берилмаяпти. Шу туфайли кўп ҳолларда қурилиш тартибини бузишга тўғри келмоқда.

Мактабнинг кенг-ёруғ йўлаклари бўйлаб боряпмиз. Электриклар, дурадгорлар, пардозловчилар ишлашмоқда. Икки ишчи биринчи қават йўлакларига электр симларини тортяпти.

— Мана шу энг оддий сим ҳам катта муаммоларга сабаб бўлаяпти, — деди бошқарувчи ишни изоҳлаб. — Бизга мактаб учинчи кварталда топшириладими? Симни ҳам ўша пайтда оласизлар, дейишди. Хўп, уни июлнинг бошларида етказиб беришди, дейлик. Дастлабки ўн кунликда объектда электриклар ишлашса, сўнг қолган йигирма кун ичида пардозловчилар нимага улгуришади. Улар уч сменалаб ишлашлари ҳам мумкин. Лекин ишнинг сифати қандай бўлишини тасаввур қилиш қийин эмас. Объектда ўн икки, ўн тўрт соатлаб сифатли ишлаш жисмонан мумкин эмас.

Шу дақиқада пардозловчилар Л. Куфельд ва Э. Бирюковалар ёнига етиб келиб, уларни суҳбатга тортдик.

— Дурадгорлардан олдин сувоқ ишларини бошлашга мажбур бўлдик, — дейишди улар. — Энди қайтадан айланиб, пешма-пеш олиб келиб ўрнатилаётган эшик-деразалар атрофини суваб чиқяпмиз. Албатта, бу ишимиз сифатига таъсир қилади. Бунинг устига шу ишларни кутиб йўқотаётган вақтларимиз ҳисобига яна қанча иш бажаришимиз мумкин эди.

— Инструкция бўйича объектда етмиш киши ишлаши керак, — уларнинг фикрини тасдиқлади Геннадий Васильевич. — Ҳозир эса бир юз етмиш киши банд. Энди мана бу эшик кесакисини ушлаб кўринг. У хўл ёғочдан ишланган. Ҳаво таъсирида қийшайиб ишдан чиқиши ҳеч гап эмас. Бу ҳам бизнинг ишимизга минус бўлади...

Ўнинчи микрорайон Чирчиқнинг кейинги вақтда бунёд этилган массивларидан бири. Қурилишимиз тарихидан озгина бўлса-да, хабардор бўлган киши унга кўз югуртириб чиқибоқ, дастлабки ўзгаришларни сезиб олиши қийин эмас. Атрофдаги турар-жой биноларининг ҳар бири ташқи кўркам безаклари билан бир-биридан фарқ қилади. Бундан ташқари шу микрорайоннинг ўзида иккита болалар боғчаси ишлаб турибди. Мана эндиликда мактаб қурилаяпти. Трест бунёдкорлари уни қийинчиликлар билан бўлса-да, июнь ойида фойдаланишга топширишга ҳаракат қилишаяпти. Дурадгорлар эса бу ерда ўз ишларини аллақачонлар тугаллаб, бошқа объектларга ўтиб кетишлари керак эди.

Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинати меҳнаткашлари учун корхонанинг ёнгинасида қурилаётган поликлиникадамиз. Тўрт қаватли икки бинодан ташкил топадиган бу даволаниш муассасасининг бир биноси тиклаб бўлинган. Иккинчисининг иккинчи қаватида монтаж ишлари кетяпти.

— Қоида бўйича юқори қаватлар монтаж қилинаётганда биринчи-иккинчи қаватларда дурадгорлик ишлари бошлаб юборилиши керак, — деди Геннадий Васильевич. — Биз эса мана бу каби битган объектларда ҳам иш бошлай олмаймиз.

Шаҳарда бунёд этилаётган бошқа кўплаб объектларда ҳам шундай аҳволни кўриш мумкин. Жумладан, 10-микрорайонда беш қаватли иккита турар-жой биносида ўша куни бир неча қурувчи томни ёпиш билан машғул эди. Лекин, бинода на эшик, на дераза ромлари кўзга ташланади.

— Бирлашмамизда йигирма бир киши ишлаши керак, — тушунтирди трест дурадгорлик цехининг ёғоч қирқиш участкаси бригадаси бошлиғи Алексей Фёдорович Котов. — Трестни дурадгорлик материаллари билан етарли миқдорда таъминлаш учун тўла қувват билан ишлашимиз керак. Ҳозир бригадамизда ўн олти нафар ишчи қолган. Ана шу ўн олти кишини ҳам иш билан етарли таъминлаб бўлмаяпти. Март-апрель ойларида иш ҳақимиз саксон сўмгача камайиб кетди. Шунинг учун ҳам ёғочларни хўллигича ишлатаверишга тўғри келаяпти. Акс ҳолда, трест шартнома мажбуриятларини бажармайди.

Участка ишчилари уларнинг янада унумли ишлашларига тўсқинлик қилаётган бошқа муаммолар — иш шароитларининг яхши эмаслиги, электр арраларининг 25—30 йиллардан бери ишлатиб келинаётганлиги ҳақида гапиришди.

— Арраларимиз пойдевори ерга бетонлаб мустаҳкамланган, — деди суҳбатга қўшилиб, слесарь Николай Шпилев. — Улар маънан ҳам, жисмонан ҳам эскириб кетган. Кўпинча, металл ушлагичлар синиб кетади. Пайвандлаймизда яна ишлайверамиз. Уларни янгилаш ҳақида гап бўлади-ю, амалда эса ҳеч нарса йўқ. Билмадик ишимизда қачон ўзгариш бўларкин.

— Корхонамизда ҳам қайта қуриш бошланган, — жавоб берди трест бошқарувчиси. — Жумладан, темир-бетон буюмлари комбинатида реконструкция ишлари кетяпти. Арраларни эса ҳеч қаердан ололмаяпмиз. Уларнинг таъналари жуда ўринли. Биз шу ҳақда «Узстройдеталь» раҳбарларига бир неча бор мурожаат қилдик. Буюртма берганимизга қарамай, бизга бу йилга ҳам, кейинги йилга ҳам электр арралари ажратилгани йўқ. «Узстройдеталь» фақат ўз корхоналари эҳтиёжига лойиқ жиҳоз ишлаб чиқаради.

Умуман трестда қайта қуриш ишлари боряпти. Қурувчилар йил бошидан коллектив пудрати асосида ишлашмоқда. Темир-бетон буюмлари комбинатининг реконструкцияси тугагач, монолит усулдаги уйлар қурилишини ҳам йўлга қўйилади. Лекин ер майдонларининг вақтида ажратиб берилмаслиги, айрим қурилиш материалларининг етишмаслиги каби камчиликлар бинокорларнинг ишларини янада илдамлашига тўсқинлик қилмоқда. Шаҳарда эса ҳозирги пайтда 15 мингдан ортиқ оила уй-жой учун навбатда турибди. Уларнинг сафи ҳар йили ўртача саккиз процентга ортиб боради. Шунинг учун ҳам шаҳар ижроия комитети вакиллари эҳтиёжни чуқур ўрганиб, 2000-йилгача бўлган турар-жой программасини ишлаб чиқишди. Уни бажариш учун ҳар йили ўрта ҳисобда 86,3 минг квадрат метр саҳнли уйлар қурилиши керак. Бу вазифанинг асосий оғирлиги шаҳардаги етакчи пудратчи ташкилот —160-қурилиш тресги зиммасига тушади. Трест бунёдкорлари белгиланган марраларни, албатта, эгаллашга интилмоқдалар. Бу шарафли ишда уларга «Узстройдеталь» ва «Уздревпром» ташкилотлари яқиндан ёрдам беришлари, ташаббускорларга ҳар томонлама кўмаклашишлари лозим. Улардан талаб қилинадигани фақат буюртмаларини вақтида бажаришдир. Бунга мутасаддилар шундай қилишади, деб ишонч билдиришни истардик.

М. ҚОСИМОВА.

• *Қайта қуриш: сўзда ва амалда*

«ВЕТЕРАН»ГА ЁРДАМ КЕРАК!

Турли мўътабар ташкилотларнинг кўрсатмаси билан ажратилган ер майдони кимга тақсимланди-ю, ундан кимлар фойдаланишяпти? Бу ҳақда редакцияга бир неча киши томонидан имзо қўйиб жўнатилган шикоят хати юзасидан текшириш ўтказилганда амалда бошқа-ю, сўзда бошқа иш тутилаётганлиги яна бир карра намоён бўлди.

1984 йилнинг 20 августида Халқ депутатлари Тошкент область Совети ижроия комитетининг қарори билан қишлоқ хўжалигида фойдаланиш учун ярооқсиз бўлган Орджоникидзе райони территориясидаги 10 гектар ерни Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига боғдорчилик, узумчилик ширкати ташкил қилиш учун ажратиб берилди. Ўз навбатида бошқа қатор қарорлар ҳам қабул қилинди. Дастлаб қарорда кўрсатилган ер майдонини тартибга келтириб, эгаларига топшириш «Главташкентстрой»нинг 4-қурилиш трестига юкланди. Кўрсатилган қатор ишларни амалга ошириш учун бу қурилиш ташкилотининг маблағи йўқлиги туфайли бажарилиши лозим бўлган юмушлар қоғозда қолиб кетди. Шундан сўнг Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети янги қарор қабул қилди. Унда кўрсатилган ер майдонини тартибга келтириш ишлари «Главташкентстрой»нинг транспорт ишлаб чиқариш бошқармаси маъмуриятига топширилди. Бу албатта қуруққа эмас эди. Ер майдонининг тенг ярмини уларга боғ ҳовли учун ҳадя қилинса, ободончилик ишларининг барчасини бажарамиз, деб сўз беришди. Уларнинг айтганлари амалга оширилди. 5 гектар ер 75 кишига бўлиб берилди. Ташкилий ишлар қилинди. Янги «Ветеран» ширкати тузилиб, унинг правлениеси сайланди.

«Главташкентстрой»нинг транспорт бошқармаси бошлиғи Василенко, партия ташкилотининг секретари Любих, бирлашма касаба союз комитетининг собиқ раиси Кондратенко ўртоқлар берган ваъдаларини ярмини ҳам бажаришмади. Улуғ Ватан уруши ветеранларини алдашди.

Юқоридаги жумлалар область ички ишлар бошқармаси номига текшириш даврида ёзилган қатор тушунтириш хатларидан олинди.

Газетхонларимизда транспорт бошқармасининг маъмурияти нега Улуғ Ватан уруши инвалидларини алдашди, деган ҳақли савол туғилиши аниқ.

Маълумки, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Советининг кўрсатмасига асосланиб, область ижроия комитети боғ ҳовли қуриш учун Улуғ Ватан уруши инвалидлари ва қатнашчиларига ажратиб берилган ер майдонининг ярмини ўзларига қаратиб олган транспорт бошқармаси ходимлари берган ваъдаларини устидан чиқишмади. Йўл қуриш, электр линияси тортиш, сув чиқариш, атрофни ўрашга жойнинг ҳақиқий эгаларини қурбилари етмас эди. Шунда транспорт бошқармаси маъмурияти барча юмушларни қилиб берамиз деб берган ваъдаларини ҳужжатларда юмалоқ муҳрлар билан мустаҳкамлаган бўлишди-ю, уни бажаришга келганда ғирромлик йўлига ўтишди. Ўзларига ажратиб олган 5 гектар майдондаги барча юмушлар кам-кўстсиз амалга оширилди. Ветеранларга берилган ваъда қоғозда қолди. 8 банддан иборат бўлган мажбуриятларнинг кўпчилиги бажарилмади.

Ерларни топографик харитасини тузиш учун чет кишилар жалб қилиниб, кооператив аъзолари пулларидан 1 минг 70 сўм тўланди. Ишни ким бажарган-у, пули кимга тўланган. Ширкат аъзоларига ҳисоб берилмади. Шартномада кўрсатилган тадбирлардан яна бири ерларни текислаш, мевасиз дарахтларни кўчириб ташлаш, турли чиқиндиларни ташиб кетиш ҳақидаги 2-модда ҳам тамоман бажарилмади. Бу юмушлар ветеранларнинг нақд пулига амалга оширилди.

3-моддада кўрсатилган тупроқ ташиб келтириш ва уларни текислаш ишлари ҳам бажарилмади. Сув томонга тўсиқ ўрнатиш ҳам шартномада кўрсатилган бўлишига қарамай амалга ошмай қолди. Натижада ўнга яқин ветераннинг қилган меҳнатлари зое кетди. Уларнинг дала ҳовлиларини сув босди. Кўча очиш, йўлларни текислаш масаласи ҳам алоҳида моддада кўрсатилган эди. Бу юмушлар учун ветеранлар 1776 сўм санаб беришди. Электр линияси тортиш ишларини ҳам ветеранларнинг ўзлари бажаришиб, 12 минг 500 сўм пулни 5-механизациялашган колонна қурувчилари ҳисобига ўтказишди.

Бу ҳам етмагандек, «Ветеран» кооперативининг раҳбарлари ўз манфаатларини кўзлаб иш тутишаяпти. Кооператив аъзоларининг ярмидан кўпроғи Улуғ Ватан урушида қатнашмаган шахслар. Улардан кооператив раҳбарлари турли баҳоналар билан аъзолик бадаллари ҳамда ободончилик учун пул йиғиштириб олишмоқда. Кооператив аъзоларининг қарори билан йиғилган аъзолик бадалларидан правление раисига 150 сўм, унинг ўринбосарига 50 сўм, хазиначисига 75 сўмдан маош белгилаб, тўланаяпти. Ўтган даврда кооператив аъзоларидан 42 минг сўмдан кўпроқ аъзолик бадаллари йиғиштириб олинди. Ундан талайгина қисми ободончилик ишлари учун эмас, кооператив маъмуриятига ойлик сифатида тўлаб юборилмоқда.

Баъзан кооператив правлениесининг амалга ошираётган ишларига тушуниб бўлмайди. Ҳар йили кооперативга кириш пули, бундан ташқари аъзолик бадали йиғиб олинаётир. Бунинг устига ноябрь, декабрь, январь, февраль ойларида кооперативда ҳеч қандай иш бўлмаса ҳам правление раҳбарлари ойликни канда қилмай олишади. Буни қандай тушуниш мумкин?

Кооперативга А. М. Логишев раислик қилган даврида махсус комиссия тафтиш ўтказди. Унда аъзолардан йил давомида 9 минг сўм йиғилганлиги йил охирига бориб, банкдан счёт очилиб, унга 2 минг сўм ўтказилганлиги аниқланди. 7 минг сўм қаерга ғойиб бўлгани шу кунгача сир қолмоқда.

Редакцияга бир группа кооператив аъзолари билан қўл қўйиб жўнатилган шикоят хатда Улуғ Ватан урушининг қатнашчиси II группа инвалиди Олим Мирзаев ҳам бор эди. У кооператив фаолиятидаги камчиликларни тугатишда ёрдам бермоқчи бўлди. Лекин бундан воқиф бўлган кооператив правлениеси орқаваротдан мажлис чақириб, шу йилнинг 21 февралида уни тутуруқсиз баҳоналар билан кооператив аъзолигидан маҳрум қилди.

Хуллас, Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қарори билан ташкил бўлган «Ветеран» кооперативи фаолияти ўз ҳолига ташлаб қўйилди. Шаҳар ижроия комитетидан шу вақтгача бирон киши бориб кооператив иши билан қизиқмади. Инвалидларга ҳам бирон ёрдам кўрсатилмади. Шу тарзда хайрли мақсадда бошланган иш ўлда-жўлда қолиб кетди.

А. МИРЗААҲМЕДОВ.

БИР РАЙОН ХАБАРЛАРИ

Қирқим тугалланди

✦ XIX Бутуниттифоқ партия конференцияси шарафига меҳнат қилаётган «Навбаҳор» совхози чўпончўлиқлари бу йилги қўзилатиш мавсумини намунали ўтказдилар. Улар 1719 бош совлиқдан пландаги 1690 та ўрнига 1809 бош соғлом қўзи олиб, хўжаликлар ўртасидаги ўзаро социалистик мусобақада пешқадам бўлишди.

Яқинда совхоз чўпонларидан жун қирқимини ҳам уюшқоқлик билан, биринчилар қаторида тугаллаганликлари ҳақидаги хушхабарни олдик. Қирқим Ж. Қўлдошев, Р. Норматов, М. Тошев сингари тажрибали чўпонлар бошлиқ отарларда айниқса, тез ва сифатли ўтказилди. Натижада, хўжаликдаги мавжуд 5333 бош қўйдан планда белгиланган 8500 килограмм ўрнига 10 минг килограмм қимматли хом ашё қирқиб олинди.

Айни пайтда хўжалик қўйқўзилари Чотқол тоғ ён бағирларида боқилаяпти.

Озуқа мўл бўлади

✦ ҲОЗИРГИ кунларда «Гулбоғ» совхози озуқакорлари жамоат чорваси учун ем-хашак жамғаришда пешқадамлик қилишмоқда.

Шуниси эътиборга лойиқки, бу йил ҳам совхозда икки йилга етадиган озуқа тўплашга эришилди. Бунда совхоз механизаторлари Тоҳир Маҳмудов, Миркомил Миржамолов, Меҳриддин Каримбоевларнинг катта ҳиссаси бор. Улар хўжалик фермалари учун пландаги 600 тонна ўрнига 1200 тонна сенаж бостирилишига ҳисса қўшдилар.

М. МИРКАМОЛОВ,
Паркент райони.

Халқаро ҳаёт

ТАРАҚҚИЙПАРВАР ЖАМОАТЧИЛИК ЧЕ ГЕВАРА ХОТИРАСИНИ ЁДГА ОЛМОҚДА

БУЭНОС-АЙРЕС, 13 июнь. (ТАСС). Шу кунларда Аргентина пойтахти кўчаларида Эрнесто Че Гевара портрети туширилган кўпдан-кўп плакатларни кўриш мумкин. Мамлакатнинг тараққийпарвар жамоатчилиги Лотин Америкасининг ана шу атоқли революционери, Куба революцияси раҳбарларидан бирининг 60 йиллигини нишонламоқда. У 1928 йилнинг 14 июнь куни Аргентинада туғилган эди.

Лотин Америкаси ва Кариб ҳавзасидаги 20 мамлакатдан, шунингдек Австралия, Вьетнам, СССР ва АҚШдан келган олимлар, сиёсат ва жамоат арбоблари бу ерда «Эрнесто Че Геваранинг инқилобий қарашлари» мавзуида ўтказилган халқаро семинарда қатнашдилар. Бу семинар оташин интернационалист революционер хотирасига бағишланган эди.

Анжуман қатнашчилари Эрнесто Че Геваранинг Лотин Америкасидаги революцион ҳаракат ривожланишига қўшган ҳиссасига юксак баҳо бердилар. Че Гевара ўз ҳаётини бағишлаган идеаллар, деб таъкидланади семинарда қабул қилинган резолюцияда, қитъа меҳнаткашларини революцион ўзгаришлар учун курашга илҳомлантирмоқда. Куба халқи социализм қурмоқда, Никарагуа халқи ўз ватанининг суверенитети ва мустақиллигини сабот билан ҳимоя қилмоқда, Сальвадор, Чили ва Парагвай ватанпарварлари революцион курашни давом эттирмоқдалар.

Семинарда империализмнинг Лотин Америкаси мамлакатлари сиёсий ва иқтисодий қарамлигини сақлаб қолишга уринишига қарши курашда қитъадаги барча демократик ва революцион кучларнинг бирлиги зарурлиги таъкидланди.

2 мингинчи йилгача Куба пойтахтининг миллионга яқин аҳолиси уй-жой шароитларини яхшилайди. Янги районларда турар-жойлар билан биргаликда даволаш-профилактика муассасалари, болалар боғчалари, мактаблар ва маиший хизмат муассасалари қурилмоқда. Суратда: гаваналик аёл.

ТАСС фотохроникаси.

ҚАТТИҚ ҚАРШИЛИК КЎРСАТМОҚДАЛАР

АММОН, 13 июнь. (ТАСС). 18 ёшли Зоҳид Муҳаммад ал-Ҳойиқ Эриха шаҳри яқинидаги Фаластин қочоқларининг Айн ас-Султон лагерида якшанба куни отиб ташланди. Ўшанда сионистлар Фаластин йигитлари гуруҳига қарата ўт очган эдилар. Босқинчи маъмурлар лагерь аҳолиси қаҳр-ғазабидан чўчиб, бу ерда комендантлик соати жорий этилганлигини эълон қилдилар.

Аммонда чиқадиган «Саут ас-шааб» газетасининг маълумотига қараганда, ўтган кеча-кундузда жами 71 фаластинлик яраланди ва 86 киши қамоққа олинди. Наблус, Ал-Ҳалил, Байт-Дажан ва Байт-Фурик шаҳарларида ва Йордан дарёсининг ғарбий соҳилида Фаластин ватанпарварлари билан исроиллик золимлар ўртасида, айниқса қаттиқ тўқнашувлар бўлди. Ҳарбий маъмурлар Фаластин қочоқларининг Нусейрат лагерини қуршаб олдилар. Босқинчилар Калкилий шаҳри яқинидаги Ғазун аҳоли пунктини уч ҳафтадан буён батамом қамал қилиб турибдилар, бу ернинг 7 минг аҳолиси озиқ-овқат етишмаслигидан ғоят қийналмоқда.

СЎНГГИ СОАТДА

● ТРИПОЛИ. Бугун Ливиянинг Бинғози шаҳрида Исроил босиб олган араб территорияларида фаластин халқи ғалаёни билан халқаро бирдамлик конференцияси очилади. Конференцияда қатнашиш учун кўпдан-кўп чет эл делегациялари, шу жумладан Совет Иттифоқи делегацияси, сиёсий партиялар, миллий озодлик ҳаракатлари, халқаро ташкилотларнинг вакиллари Ливияга келдилар. Фаластин Озодлик Ташкилоти раҳбарлигида ўзининг қонуний миллий ҳуқуқларини тиклаш учун кураш олиб бораётган фаластин халқига сиёсий ва моддий мадад бериш шакллари тўғрисидаги масала конференциянинг кун тартибида турибди.

● ТОКИО. Одам мияси ишига тақлид қилувчи дунёда биринчи нейрокомпьютер шу йил декабрь ойида Японияда сотила бошлайди. Уни ишлаб чиққан «Ниппон дэнки» компаниясининг маълум қилишича, бу ерда ҳозирча гап кўплаб ишлаб чиқарилаётган персонал ЭҲМга уланадиган махсус блок тўғрисида бораётир. Шу қўшимча блок компонентлари одам мияси нейронларига ўхшаб ишлайди. Қўшимча блок оддий шахсий ЭҲМ имкониятларини секундига юз минглаб операция бажарадиган суперкомпьютер потенциалига қадар кўтаришга имкон беради.

Янги нейрокомпьютер махсус программа билан ишлаганида ҳозирги технологиядан фойдаланишга нисбатан тахминан ўн баравар тезроқ рамзлар ва текстни «ўқишга», овозларни танишга ёки саноат роботлари системасини назорат этиб туришга имкон беради.

(ТАСС, 13 июнь).

«КОСМИК ОБИ ҲАВО» ПРОГНОЗИ

ТОКИО, 13 июнь. ТАСС мухбири Владимир Солнцев хабар беради: XXI асарда япон космонавтлари ишини иложи борича хавфсиз қилиш — «Космик оби ҳавони прогноз қилиш системасини» яратиш борасида ўн беш йилга мўлжалланган программанинг мақсадидир. Япония почта ва телеграф министрлиги коммуникациялар проблемаларига доир тадқиқот лабораториясининг мутахассислари ана шу программани ишлаб чиқдилар. Бу система кучли космик нурланиш бошланганлиги тўғрисида барвақт сигнал бериб, шу билан ундан зарарли оқибатлар чиқишга йўл қўймаслиги керак.

Мутахассисларнинг фикрича, Қуёшда портлаш чақновлари деб аталадиган ва ойига бир-икки марта содир бўлиб турадиган портлаш натижасида нурланишнинг кучайиши космосда бўладиган одамлар учун айниқса хавотирлидир. Бу даврда Қуёш нурланиш интенсивлиги 100—1000 карра ортиб, одам организмигагина эмас, шу билан бирга космик кемалар ва Ойдаги станциялар ичидаги электрон ускуналар, шунингдек ердаги ҳар хил жараёнларга ҳам таъсир кўрсатади.

Программа амалга ошириала бошлаган дастлабки беш йил ичида астрономик лабораториялар ва йўлдошлар ёрдамида Қуёшни мунтазам кузатиб боришни йўлга қўйиш мўлжалланади. Лойиҳани амалга оширишнинг иккинчи босқичида япон мутахассислари олинган маълумотларни синчиклаб таҳлил этиб, Қуёш активлиги ўзгаришларини самарали прогноз қилиш системасини ишлаб чиқиш ниятидалар. Бу системани шу аср охирида амалда синаб кўра бошлаш мўлжалланади.

ҲАММАСИ ҲАРАКАТГА БОҒЛИҚ

СОВХОЗИМИЗДА сўнгги икки-уч йил ичида ҳамма соҳада олға силжишга эришилди. Айниқса, 1987 йил биз учун бурилиш даври бўлди, десам хато қилмаган бўламан. Очиғини айтганда, сўнгги пайтда бажарилаётган тадбирлар, ўтказилаётган тажрибаларни мулоҳаза қилиб, шунга ишонч ҳосил қилдимки, агар ҳар қандай хўжаликда ёки участка ва бригадада сўз билан иш бирлиги таъминланса, муваффақиятга эришилади.

Келинг, совхозимизда қўлга киритилаётган ютуқларнинг асосий омилларини таҳлил қилиб кўрайлик. Уларнинг биринчиси менимча, пахтачиликда бригада пудрати усулини қўллаганимиз бўлди. Ўтган йили эса меҳнатни ташкил этишнинг бригада пудрати усулидан кўра оилавий звеноларни кўпайтирдик.

Тўғри, бунга дарров эришилмади. Одамларни меҳнатга олдиндан тайёрладик, иқтисодий ўқув ташкил этилди. Мутахассисларимиз омма орасида тушунтиришни кучайтирдилар. Буни қарангки, бу усул туфайли меҳнатга муносабат кескин ўзгарди. Одамлар энди ўзларига ажратиб берилган майдондаги ғўзага иложи борича сифатли ишлов бериш учун курашдилар. Ҳосилнинг ҳам салмоқли, ҳам сифатли бўлишига ҳаракат қилдилар. Бу бежиз эмас эди, албатта. Чунки, энди улар шунга қараб моддий манфаатдор бўлмоқдалар.

Энг муҳими шундаки, илгарилари қолоқлар сафида, план-топшириқларни амаллаб уддалаган совхозимиз деҳқонлари ўтган йили давлатга пахта сотиш планини районда биринчи бўлиб бажардилар. Ҳосилнинг сифати юқори бўлди. 76 процент хом ашё биринчи сортга қабул қилинди.

Ғўза парвариши давридаги барча агротехника тадбирлари юқорида таъкидлаганимдек оби-тобида ўтказилди. Агар илгарилари бирон ишни бажаришни бригада бошлиқларига қайта-қайта таъкидлаган бўлсак, энди уларнинг ўзлари, оддий деҳқонлар ҳам ғўзадаги ҳар бир ўзгаришни сезиб, биз билан маслаҳатлашиб турдилар. Айниқса, ғўза чеканкаси, дефолиация даврида одамларнинг ўз ишига бўлган муносабатини, ўз меҳнатини қадрлай бошлаганини кўриб жуда қувондик.

Мен бу гапларни шу совхозда бош агроном бўлиб ишлаётганим учун алоҳида таъкидлаяпман. Эндиликда бу борадаги изланишни янада давом эттирамиз. Меҳнатни ташкил этишнинг бригада ва оила пудрати усулларини такомиллаштириб, унинг имкониятидан янада тўлиқ фойдаланиш учун курашамиз.

Мутахассис минбари

Ҳозиргача совхозимиздаги барча бригадаларда ниҳоллар дастлабки ишловдан чиқарилди. Айни пайтда ғўзани озиқлантириш, суғориш ва бошқа агротехника тадбирлари давом этаяпти. Хуллас, дастлабки мақсадга, яъни тўлиқ кўчат олишга эришдик.

Энди, иқтисодий натижаларга тўхталсак. Бу соҳадаги ютуқлар ҳам салмоқли бўлиб бораяпти. Йилдан-йилга пахта таннархи арзонлашмоқда. Масалан, 1987 йилда 1986 йилдагига нисбатан 1 центнер пахта етиштириш учун салкам 1 сўм кам сарфланди. Шунингдек, шоли 1 сўму 55 тийинга, ғалла 19 тийинга, маккажўхори дони 1 сўму 03 тийинга, каноп пояси 44 тийинга арзонлашди. Гарчанд бу рақамлар унчалик катта бўлмаса ҳам совхоз бўйича иқтисод қилинган сарф-харажатни ҳисоб-китоб қилиш қийин эмас. Булардан ташқари озуқа экинларига кетаётган сарф-харажат ҳам камаймоқда. Буларнинг ҳаммаси ишга янгича муносабатнинг самарасидир.

Бугунги кунда совхозимиз деҳқонлари маҳсулот таннархини арзонлаштириш, кам сарф-харажат билан кўпроқ ва сифатлироқ маҳсулот олишнинг бош омили механизациядан самарали фойдаланиш эканлигини жуда яхши биладилар. Шунинг учун ҳам йилдан-йилга техникадан фойдаланиш даражасини ошириб бораяпмиз. Бу йил етиштирилган ҳосилнинг 90 процентдан ортиғини машиналар ёрдамида териб олишни режалаганмиз.

Шу ўринда пахта териш машинаси тўғрисидаги айрим эътирозлар ҳақидаги ўз фикримни айтиб ўтмоқчиман. Тўғри, терим агрегатлари ҳозирги кун талабига тўлиқ жавоб бермаслиги мумкин. Лекин биз машинага ҳар хил, бўлар-бўлмас айбларни тўнкаб ўтирмоқчи эмасмиз. Балки уларнинг мавжуд имкониятидан тўлиқроқ фойдаланишга ҳаракат қилмаяпмиз. Пахта териш машиналари бўйича республикамиздаги таниқли олимлардан бири Ҳ. Усмонхўжаев айтганидек, ҳозир пахта териш машиналарига айб юклайверишдан кўра, техникадан ишнинг кўзини билиб фойдаланиш кўпроқ самара келтиради.

Албатта, ҳали совхозимизда қилинадиган ишлар кўп. Масалан чорвачилик ҳамон оғир соҳа бўлиб қолаяпти. Бу тармоқда ишни тезда қайта қуришимиз керак. Шунингдек, канопчиликдаги муаммолар ҳам тезроқ ҳал этишни талаб қилмоқда. Бу ишларнинг ҳаммасини ўз кучимиз билан амалга оширишимиз мумкин ва лозим.

Хўжалигимиз меҳнаткашлари ўн иккинчи беш йилликнинг учинчи йилини янада муваффақиятли якунлаш учун барча имкониятларни ишга соладилар.

У. МАЖИДОВ,
Ғалаба районидаги «Коммунизм» совхози бош агрономи.

БОЛАЛАР ИЖОДИЁТИ КЎРГАЗМАСИ

Ўзбекистон Рассомлар союзи ҳузурида фаолият кўрсатаётган болалар ижодиёти маркази йўли билан кўрилаётган тадбирлар диққатга сазовордир. Марказ ёш истеъдодлар чизган расм ва картиналарни республикамиз бўйича оммалаштиришга киришди.

Шу мақсадда Ўзбекистондаги болалар тасвирий санъат студиялари билан яқин алоқа боғланиб, жойларда тематик кўргазмалар ташкил этиш кўзда тутилади.

«Ёшликни мадҳ этамиз» деб номланган кўргазма ана шундай тадбирлардан бири бўлди. Тошкентдаги М. Горький номли болалар маданият ва истироҳат боғидаги «Курант» кўргазма залида очилган бу экспозицияга 200 дан ортиқ асар қўйилди.

Бу ижод намуналари 70 дан ортиқ ёш истеъдод чизган расмлар бўлиб, уларни ишлашда марказ раҳбари — республикада хизмат кўрсатган санъат арбоби Л. Даватц болаларга яқиндан ёрдам берди.

С. ОДИЛОВА.

ФАН-ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

ИШЛОВ БЕРУВЧИ МАРКАЗ

ТОШКЕНТДАГИ «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси конструкторлари мамлакатимиздаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги корхоналарида ишлаб чиқариш жараёнларини такомиллаштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар кўплаб янги конструкциядаги машина-механизмларни, поток ва технологик линияларни яратиб беришяпти. Шулардан бири бир йўла етти хил жараённи бажара оладиган комплекс ишлов бериш марказидир.

Бу марказнинг дастлабки намунаси Тошкент агрегат заводида жорий қилинди. Уни турли хил деталларни ишлаб чиқариш учун қайта созлаш мумкин. Комплекс белгиланган программага мувофиқ автоматлашган тарзда ишлайди.

Биргина шу марказ туфайли ҳар йили олинадиган иқтисодий самара салкам 50 минг сўмни ташкил этмоқда. Меҳнат унумдорлиги эса 2,5 баравар ошди. Саккиз ишчи кучи тежалди. Яқин вақтда бу техника Тошкент ва Челябинск трактор ишлаб чиқариш бирлашмаларида ҳам жорий қилинади.

Ишлов берувчи марказ мутахассисларнинг юксак баҳосига сазовор бўлмоқда. У 1986—1987 йилларда СССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида муваффақият билан намойиш этилди. Унга олтин медаль берилди. Бир группа конструкторлар кўргазманинг олтин, кумуш ва бронза медаллари билан мукофотландилар. Марказ 1987 йили Иттифоқимиз миқёсида ўтказилган илмий-техника тараққиёти конкурсида ҳам биринчи ўринни эгаллади. Шу кунларда республика Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида намойиш этилаётган бу технологик линия томошабинлар ва мутахассисларнинг диққатини жалб қилмоқда.

Қ. ЭРДОНОВ.

БИЛДИРИШ

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги ишчи мухбирлар университетининг якунловчи машғулоти 16 июнь кеч соат 18.00 да ўтказилади.

Футбол бўйича Европа чемпионатида

БЕРНИ ХАБАР БЕРАДИ

— Хау ду ю ду! Гутэн моргэн! Ассалому алайкум, ўзбекистонлик футбол ишқибозлари. Сизга йўллаётган навбатдаги номамда Рейн соҳилида ўтаётган Европа чемпионати атрофида жўшаётган эҳтирослар ҳақида ҳикоя қилмоқчиман.

Аввало шуни айтиб ўтиш кераккн, ҳозир бу ердаги матбуот саҳифаларидан ҳам, телевизион репортажлардан ҳам, футбол мухлислари оғзидан ҳам икки совет ўйинчисининг номи тушмаяпти. Булар— Ринат Дасаев ва Василий Рацдир.

Турнир муқаддимасида голландияликлар устидан қозонилган ажойиб ғалабага ўзининг муносиб ҳиссасини қўшган бу спортчилар тасодиф туфайли допинг-контролга тушиши мухлислар учун ҳам, журналистлар учун ҳам ўзига хос янгилик бўлди. Гап шундаки, ҳар бир учрашувдан сўнг УЕФА вакиллари иштирокида қуръа ташланиб, мазкур матчда иштирок этган икки ўйинчи допинг-контроль учун танлаб олинади. Тақдир тақозоси билан навбатдаги бундай назоратдан ўтиш Р. Дасаев ва В. Рац чекига тушди.

Совет командасининг бу ўйиндаги ғалабаси унинг дарвозабони ва капитани — Ринат Дасаев учун ўзига хос совға бўлди. Чунки 13 июнда Ринат ўз туғилган кунини нишонлади. У 31 ёшга тўлди.

Умуман, ГФРда ўтаётган чемпионат футбол мухлислари учун турли «сюрприз»ларга тўлиқ бўлаяпти. Ирландия командасининг Англия футболчилари устидан ғалаба қозониши, испанияликларнинг Дания футболчиларини йирик ҳисобга доғда қолдириши шулар жумласидандир. Дания ва Испания командалари ўртасида ўтган матчдаги бир гол тафсилоти ҳам турли шов-шувларга сабаб бўлаяпти. У ҳам бўлса иккинчи тайм мобайнида Бутрагеньо дарвозага йўллаган тўпдир. Ана шу гол туфайли испанияликлар 2:1 ҳисоби билан олдинга чиқиб олишган эди. Аммо ўйинни диққат билан кузатиб турган спорт шарҳловчиларининг таъкидлашича, Бутрагеньо айнан шу эпизодда «ўйиндан ташқари ҳолатда» бўлган эмиш. Нима ҳам дердик. Бундай ҳолларда ҳамма гапни майдондаги судья ҳал қилади. У эса қоида бузилмаган деб ҳисоблади.

Хуллас, чемпионат муқаддимасидаги дастлабки ўйинлардаёқ мазкур футбол байрами атрофидаги эҳтирослар жўшиб бормоқда. Асосий ўйинлар эса олдинда. Улар ҳақида яна ёзиб юбораман.

Ҳозирча хайр, азиз дўстлар! Ауф видерзээн-

Сизнинг БЕРНИ.

● *Социал масалалар бўлимида*

ЖОЙ ТАЛАШГАН ЖИГАРЛАР...

ОҚИБАТ

РЕДАКЦИЯГА келган отахон тер босган юзларини рўмолчаси билан артар экан, бироз нафасини ростлаб сўз бошлади:

— «Мен Бешқайрағоч массивида истиқомат қиламан. Биз аввал яшаган «Магазин Мазрук» кўча 99-уйда икки ўғлим Солиҳбек ва Сафобек Бекхўжаевлар яшайдилар. 99-уй икки ҳовлидан иборат бўлиб, Солиҳбек ўз оиласи билан доимий рўйхатда. Сафобек эса 1983 йилдан прописка рўйхатидан чиқарилган. Сафобек суд ҳукми билан 2 йил озодликдан маҳрум этилган. Энг катта ўғлим Яҳёбек Юсуфбеков Юнусобод массивида истиқомат қилади. Бироқ ўғлим Яҳёбек 99-уйнинг бир қисмига эга бўлиш умидида ҳаракатда экан. У ҳатто район ижроия комитетига мурожаат қилиб, ўз укаси Сафобек ва унинг оила аъзоларини уйда яшашга ҳаққи йўқ, деб ариза берибди. Солиҳбек ҳам унга қўшилишибди. Шунинг учун бўлса керак, Сафобек ўз оиласи билан прописка рўйхатига ўта олмаяпти. Ўғлим Яҳёбек уялмай-нетмай, уч боласи Юнусобод массивида ордер рўйхатида бўлса ҳам Сафобек яшаётган уйга прописка рўйхатига қандайдир йўл билан ўтказиб қўйган.

82 ёшга кирдим, — давом этди Юсуфбек ота, — рафиқам 74 ёшда. Етти фарзандимиз бор. 10 йиллардан бери ўғилларим Яҳёбек ва Солиҳбеклар бизлардан хабар олишмайди. Туғишган фарзандларимнинг етти ёт бегонадек жой талашиб беоқибатлик қилишлари кампирим иккимизни адойитамом қиляпти. Ўғилларим билан суҳбат қилиб, бирор чора кўришингизни сўрайман».

Биз ота илтимосини инобатга олиб Яҳёбек ва Солиҳбеклар билан суҳбатлашдик. Уларнинг фикрича Сафобекни прописка рўйхатидан ўтказишмаётганлиги тўғри эмиш. Оиласи билан Қозоғистонга кўчиб кетмоқчи эди, дейишди. Ота-онамиз билан борди-келди бирнеча йилдан бери йўқ бўлган. Биз борсак яхши кутиб олмайдилар.

Сафобек ва оила аъзоларининг узоқ муддат прописка рўйхатидан ўта олмаётганлик сабабларини аниқлаш мақсадида Собир Раҳимов район ички ишлар бўлими, паспорт бўлинмасига мурожаат қилдик. Сафобек Бекхўжаев ва унинг оила аъзоларини прописка рўйхатида бўлмаганликлари сабабларидан бири — Магазин Мазрук кўчаси, 99-уй «Ўзбекбирлашув» базасининг кенгайтирилиши муносабати билан Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети қарорига кўра бузилиш зонасига кирган экан. Бироқ 99-уй бузилмай қолиб кетган. Солиҳбек ва Сафобеклар ушбу хонадонда яшашяпти.

Қизиғи шундаки, Сафобек ва унинг оила аъзолари прописнада бўлмаганликлари учун уйдан кўчиб кетишини ташкилотлар эмас, балки туғишган акалари бўлмиш Солиҳбек ва Яҳёбеклар даъво қилмоқдалар. Кўчириш ҳақидаги даъво С. Раҳимов район судида кўрилиб, рад қилинди. Бу Сафобекни оила аъзолари билан прописка рўйхатига қайд қилинишига асос бўлди.

Шу билан мақоламизга нуқта қўйсак бўлар эди. Лекин Юсуфбек ота ва Сафобек навбатдаги қабуллардан бирига келишди. Солиҳбек ва Яҳёбеклар Сафобек ва унинг оила аъзоларига дўқ-пўписалар қилаётганликларини, Сафобек оиласи билан яшаётган ҳовлидаги бир хона ва айвонни ўзбошимчалик билан эгаллаб олганликларидан шикоят қилишди. Суҳбатда маълум бўлдики, икки ака ўз укалари устидан прокуратурага «кўп ҳужжатлари қалбаки», деб ариза ёзишган.

Биз шаҳар прокурори ёрдамчиси М. Норматова билан суҳбатлашдик. Ҳақиқатан ҳам улар томонидан шикоят аризаси тушган ва унда «Сафобек ҳужжатларни сотиб олиб қонунга хилоф хатти-ҳаракатлар қиляпти» деб ёзилган. Текширилганда эса булар тасдиқланмаган.

99-уйга бордик. Таклиф қилинганлардан С. Раҳимов район Совети ижроия комитети қошидаги ободонлаштириш бошқармаси бош инженери М. Обидов, шу бошқарма ходими М. Охунжонов, район ички ишлар бўлими вакиллари: капитан М. Ҳамидов, участка инспектори Б. Тошев, қўшнилардан А. Эргашев, Муҳиддин оталар муҳокамада қатнашдилар. Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати Гўзал Эргашева ҳам иштирок этди.

Жамоатчилик ота, ака-укаларни келиштиришга унаб кўрди. Лекин Солиҳбек «уйларни мен қурганман» деган даъво билан ҳамманинг фикрини рад этди. Биз масалага қонунчилик нуқтаи назаридан ёндашдик. Хўш, Солиҳбек, Сафобек уй меники дея олишлари қонунийми? Ҳар икки оиланинг ҳам бу уйга эгалик ҳуқуқи йўқ. Демак, улар фақат фойдаланувчи ҳисобланадилар, холос. Шундай экан, фойдаланиб турилган турар-жойни бир оила бошқа оиладан ўзбошимчалик билан тортиб олиб, ўз манфаатида фойдаланиши қонунга хилоф ҳисобланади. Солиҳбек ўзи ва оиласи фойдаланаётган алоҳида 47,59 кв. метрли 4 хона, 1 айвон ва 5 бостирма, ҳаммомли ҳовли-жойи бўлишига қарамасдан яна бошқа ҳовлида жойлашган, 1953 йилда қурилган бир уй ва айвонни ўзбошимчалик билан эгаллаб олган. Шу ўринда С. Раҳимов район Совети ижроия комитетининг Бекхўжаев Сафобекни «Магазин Мазрук» 99«а»-уйдан кўчириш ҳақидаги судга берган даъво аризасида келтирилган баъзи сўзларни эслатишни лозим кўрдик. Унда «Бекхўжаев Сафобек тегишли рухсатсиз 99«а»-уйини ўзбошимчалик билан қайта қуриб яшаяпти» дейилган. Аслида эса 99«а»-уй эмас, 99-уй иккита ҳовлига бўлинган. Эски ҳовлида Сафобек, янги ҳовлида Солиҳбек яшашади. Ўзбошимчалик билан қурилган уй Сафобек эмас, Солиҳбек ҳисобига тўғри келаяпти. Район ижроия комитети негадир бу масалага бефарқ қараган, масъулиятсизлик қилган. Шу ўринда жамоатчилик вакилларининг фикрига қулоқ солайликчи.

Г. С. Эргашева: мен Олий Совет депутати сифатида Бекхўжаев Солиҳбек бир уй, бир айвонни ноҳақ ўраб олганлиги ҳақида С. Раҳимов район халқ судига мурожаат қилган эдим. Унга қуйидагича жавоб олдим: «Сизнинг хатингизда Бекхўжаев Солиҳбек Бекхўжаев Сафобекка қарашли бир уй ва бир айвонни ўз ҳовлисига ноҳақ қўшиб ўраб олганлиги айтилган. У С. Раҳимов район шахсий турар-жойларни назорат қилиш давлат инспекцияси томонидан ҳал қилиниши лозим эди. Бу эса суд чиқарган ажримда ҳам таъкидланган». Лекин негадир давлат инспекцияси суднинг бундай ажримидан хабардор бўлатуриб ишни шу пайтгача узил-кесил ҳал қилмаган.

М. Обидов: мен ижроия комитет вакили сифатида бир уй, бир айвон аввал фойдаланиб келинган Сафобеклар оиласига қайтарилиши керак, деб ҳисоблайман.

Муҳиддин ота: мен 80 ёшдан ошдим. Кўп оилаларнинг тотувлашиб кетишига сабабчи бўлганман. Тажрибамдан хулоса чиқариб айтаманки, Солиҳбек тутган йўл тўғри эмас. Ота-бувамиздан қолган яхши анъана бор. Уй-жой масаласида катта ўғил кичик ўғилга йўл бериши керак.

Акбархўжа ота: мен ҳам 80 ёшдан ошдим. Арзимаган бир уй, айвон учун шунча гап-сўз. Солиҳбек ана шу бир уй ва айвонга қараб қолгани йўқ, муҳтож эмас, уй-жойи оиласига етарли.

Дарвоқе, Бекхўжаевларнинг қуда-андачилиги ҳақида ҳам бироз тўхтаб ўтишга тўғри келади. Юсуфбек ота ўз укаси Бекхўжаев Юнусбекка қуда бўлган. У киши икки қизини Яҳёбек ва Солиҳбекларга турмушга берган.

Юнусбек ота: бир уй, бир айвон куёвим Солиҳбекни ўзида қолиши керак, вассалом.

У кишининг шундай дейишини биз кутмаган эдик. Ҳар қалай қуда-андачилик, қариндош-уруғчиликни андиша қилиб, ёшларнинг аҳил яшашлари учун одиллик кўрсатишлари лозим эди.

— Юсуфбек ота, — дея мурожаат қилдик, — агар ўғилларингиз ўзаро келишиб, муносабатлари яхшиланса сиз қандай фикр билдирардингиз?

— Шундай бўлса мен енгил нафас олиб, ҳатто кечирим сўрашга ҳам тайёрман.

Сўнгра Солиҳбекнинг жавобини кутмасданоқ «Ўғлим, мабодо мендан ўтган бўлса кечир», — деди.

— Мен муносабатни яхшилаш фикрида эмасман. Бир уй, айвон эса ўзимда қолади.

Солиҳбек кечирим сўраган нуроний отаси сўзини назар-писанд қилмай қайтарган юқоридаги терс жавоби фарзандлик бурчини унутиб қўйганлигидан далолат бериб турибди.

Муҳаррам ая кўзига жиққа ёш оларкан, шундай деди: катта ўғилларим Яҳёбек ва Солиҳбекларни тарбиялаш урушдан кейинги оғир йилларга тўғри келганди. Мол боқдик, экин экдик, лекин болаларни оч қўймадик. Уларни уйлантирдик. Набираларимиз кўп. Ҳар бирининг ўз ўрни. бор. Шунинг учун бўлса керак, биз чолу-кампир Яҳёбек ва Солиҳбекларни кўп ўйлайдиган бўлиб қолдик. Гоҳо кечалари мижжа қоқмай чиқамиз. Назаримда эшикдан кириб, «онажон» деб бағримга ташланаётгандек туюлади. Аслида эса кўришмаганимизга бир неча йиллар бўлиб кетди. Ҳатто набираларимизнинг дийдорини кўра олмаймиз. Улар катта бўлиб қолган бўлсалар керак. Кўзимизнинг нури, белимизнинг қуввати бўлган бош фарзандлар биздан юз ўгиришса, ота-она учун бундан оғир дард борми...

...Биз сўзлаб берган бу нохуш воқеанинг юз берганига анча бўлди. Лекин орадан шунча вақт ўтгач бу масалани кўтаришдан мақсадимиз — кўпгина оилалардаги ноаҳилликнинг бир мисоли сифатида келтирдик. Афсуски, бундай муросасизлик айрим хонадонларда тез-тез учраб турибди. Ака-укалар, опа-сингиллар ва бошқа яқин қариндошлар уй-жой, мерос дея, оқибатсизлик қилиб бир-бирларидан юз ўгирмоқдалар, низолашмоқдалар, судма-суд юриб, одамгарчилик, андиша, инсоф ва меҳр-оқибатни оёқ-ости қилмоқдалар. Юқорида келтирилган мисол шояд бошқаларга ибрат бўлса....

М. АМИРОВА,
А. ҲАСАНОВ,

«Тошкент ҳақиқати» редакцияси ҳузуридаги жамоатчилик Советининг аъзолари.

ҲУРМАТЛИ ГАЗЕТХОНЛАР!

Кейинги пайтларда вақтли матбуот органларига қизиқиш тобора ортиб бораётганлиги сабабли уларга обуна қилиш соҳасида бир қанча ўзгаришлар амалга оширилди. Газетхонларга қулайлик яратиш, уларнинг истаган газеталарга обуна бўлишларини таъминлаш мақсадида шу йил январь ойидан бошлаб, почтамт алоқа бўлимлари ҳамда «Союзпечать» агентликлари янгича ишлай бошладилар. Улар аҳолидан барча марказий ва маҳаллий газеталарга чекланмаган миқдорда, йил давомида ҳамда исталган муддатга обуна қабул қилмоқдалар. Жумладан, «Тошкент ҳақиқати» газетасига ҳам истаган вақтингизда обуна бўлишингиз мумкин. Бунинг учун фақат камида 15 кун олдин обунани расмийлаштириб олишингиз лозим.

Сиз агар хоҳласангиз шу кунлардаёқ 1989 йил учун тўлиқ обуна бўлишингиз ҳам мумкин.

Бизнинг индекс: 64672. Обунанинг бир ойлик баҳоси 55 тийин, 3 ойга 1 сўм 65 тийин, 6 ойга 3 сўм 30 тийин, бир йилга 6 сўм 60 тийин.

Газетамизни мунтазам ўқиб бормоқчи бўлсангиз, шу кунларда обунани хотиржам расмийлаштириб қўйишни маслаҳат берамиз.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

Гулқоғозлар музейи

● ЖАҲОНДА ягона бўлган деворга ёпиштириладиган гулқоғозлар музейини фақат ГФРнинг Кассель шаҳридагина учратасиз. Унинг 27 та залидан юзлаб намуналар жой олган. Қадимийсидан тортиб, то мураккаб техника ёрдамида тайёрланган, кўпинча геометрик ёки гуллар шаклидаги замонавийсигача. Айниқса, инжилдан олинган саҳналар асосида ва Мольернинг комедиялари персонажлари ва сўлим қишлоқ кўринишлари тасвирланган гулқоғозлар катта қизиқиш уйғотмоқда. Экспонатлар ичида гўёки Наполеонни заҳарлашда ишлатилган, деб ҳисобланган гулқоғоз парчаси ҳам бор. Афсонага кўра уларнинг таркибида мишьяк ва асал билан тўйинтирилган яшил бўёқ бўлиб, улар нам ҳавода заҳар бўлиб тарқаган ва императорнинг ўлимига сабабчи бўлган экан.

Оилавий можаролар учун

● УТА қизиққон эр-хотин урушиб қолса, жанжал айни қиёмига етганда улар нима қилишади? Кўпинча полга, ҳатто бир-бирларига идиш-товоқларни отиша бошлайди. Мана, ниҳоят, французлик фирмалардан бири буларнинг ҳам ғамини еб, жанжалкашларга ёрдам беришни шараф билан ўз бўйнига олган. Тўғри-да, «эр-хотиннинг уруши дока рўмолнинг қуриши», деганидек арзимаган жанжалга рўзғор учун зарур буюмлар бекордан-бекорга синиб кетаверадими. Шунинг учун фирма урса синмас, тегса қонатмайдиган, унча озор ҳам бермайдиган рўзғор идиш-товоқлари ва пиёлалар ишлаб чиқара бошлади. «Ўзингизни босишга ҳаракат қилманг, дейилади фирма рекламасида.— Бизнинг идиш-товоқларни бемалол бир-бирингизга отиб, уриб-синдириб ҳузур қилаверинг. Бу ҳам бўлса бир ҳордиқдай гап. Энг асосийси — оилангиз бисотини бутунлигича сақлаб қоласиз».

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг
20-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1988-1989 ўқув йили учун қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚИШГА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

8 СИНФ МАЪЛУМОТИ БИЛАН — аёллар енгил кўйлаклари ва эркаклар кўйлаклари тикувчиси, сартарош, холодильниклар ва кондиционерлар ремонти бўйича слесарь-электрик, моделли пойабзаллар тикиш бўйича пойабзалчи. Ўқиш муддати — 3 йил; **Бичиш қўлидан келадиган енгил кийим-бошлар тикувчиси, бичиш қўлидан келадиган устки кийим-бошлар тикувчиси.** Ўқиш муддати — 3,5 йил.

Билим юртини тамомлаган ўқувчиларга ўрта маълумот ва тегишли ихтисослик бўйича малака эгаллаб чиққанлик ҳақидаги диплом берилади.

Ўқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал овқат, кўчалик ва иш кийим-бошлари, ишлаб чиқариш практикаси вақтида иш ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

Билим юртидаги ўқиш даври умумий меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

Билим юртини аъло баҳоларга тамомлаганлар олий ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар.

ЎРТА МАЪЛУМОТ БИЛАН — аёллар енгил кўйлаклари тикувчиси, бичиш қўлидан келадиган енгил кийим-бошлар бичувчиси, Ўқиш муддати—1,5 йил: **бичиш қўлидан келадиган устки кийим-бошлар тикувчиси.** Ўқиш муддати — 2,5 йил, **радиотелемеханик.** Ўқиш муддати — 2 йил.

Ўқувчилар ойига 30 сўм стипендия ва ишлаб чиқариш практикаси даврида иш ҳақининг 50 процентини оладилар.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари, спорт секциялари ишлаб турибди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш талаб қилинади: маълумот ҳақидаги ҳужжат ёки аттестат, туғилганлик ҳақидаги гувоҳнома, эмланганлиги кўрсатилган ҳолда медицина справкаси, яшаб турган жойидан справка, 6 дона фотосурат (3х4 см.), характеристика, шаҳар ёки район маиший хизмат кўрсатиш ташкилотларининг йўлланмаси.

Билим юртини тамомлагач ўқувчилар яшаб турган ерларига ишга юбориладилар.

Адрес: Тошкент область, Бекобод шаҳри, (3, 5, 6, 7, 8-автобуслар; 1, 1«а» маршрут таксиларининг «Шаҳар касалхонаси» бекати»).

«САПФИР» ҲАМИША СИЗ БИЛАН

Оила аъзоларингиз билан паркдами, шаҳар ташқарисидами, боғдами — қаерда ҳордиқ чиқаришингиздан қатъий назар, «САПФИР» КЎЧМА ТЕЛЕВИЗОРИНИ ўз ёнингизда олиб юрсангиз бўлаверади. Чунки у енгилгина (5,5 кг) бўлиб, ҳажми ниҳоятда ихчам (350х246х225 мм) «Сапфир» сафарда ҳам, шаҳар ташқарисига қилинган сайр-саёҳат пайтида ҳам Сизга ажойиб ҳамроҳ бўлади.

ТЕХНИКАВИЙ БЕЛГИЛАРИ:

Тасвир катталиги — 140х183 мм.

Сезгирлиги — 55 мк В дан ёмон эмас.

Эшиттириладиган частоталар диапазони — 400 — 3550 Гц.

Озиқланиш кучланиши:
ўзгармас ток манбаидан — 12 В.
тармоқдан — 220 В.

Озиқланишда сарф бўладиган қувват:
ўзгармас ток манбаидан — 15 Вт.
тармоқдан — 30 Вт.

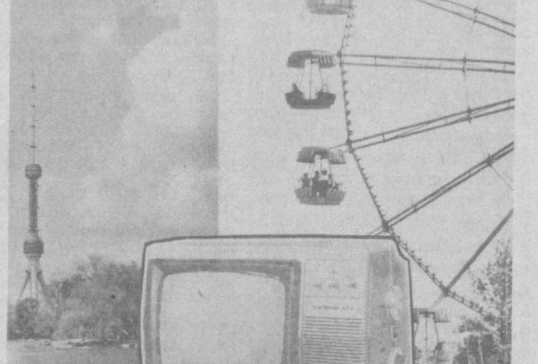

«РАДИОТЕХНИКА» МАРКАЗИЙ КОММЕРЦИЯ-РЕКЛАМА ТАШКИЛОТИ.

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН АГЕНТЛИГИ.

ХАЛҚ АРДОҚЛАГАН САНЪАТКОР

Машҳур совет композитори Н. В. Богословскийнинг номи бутун мамлакатимизда яхши таниш.

Бастакор кўплаб бадиий фильмларга чиройли музикалар ёзган. «Александр Пархоменко», «Она», «Белград узра тун» каби экран асарларига басталаган музика ва қўшиқлари оммалашиб кетди. Улуғ Ватан уруши йилларида Тошкентда суратга олинган «Икки жангчи» бадиий лентасида ижро этилган қўшиқлар ҳам унинг ижодига мансубдир.

СССР халқ артисти, севимли санъаткор туғилганига 75 йил тўлиши муносабати билан Алишер Навоий номли Ўзбекистон ССР Давлат халқ кутубхонасида кўргазма очилди. Экспозицияда композитор музика асарлари ёзиб олинган турли ёзув ва грампластинкалар билан танишиш мумкин. Композиторнинг серқуёш республикамиз билан алоқаларига доир материаллар ҳам экспонатлар сифатида тақдим қилинди.

А. АЛИЕВ.

«ЁШЛИК» КООПЕРАТИВИ

ОҚҚЎРҒОН районида «Чен-чун», яъни «Ёшлик» номи берилган кооператив ошхона иш бошлади. С. Хан бошчилигидаги бу кооператив ошхонага Милания Ким, Люда Негайлар аъзо қилиб олиниб, оила пудрати ташкил этилди.

Кооператив ташкилотга қарашли ошхонада ҳозирги кунда кореец миллий таомлари тайёрланиб аҳолига савдо хизмати кўрсатиш намунали йўлга қўйилаяпти. Бу ерда хўрандалар кўнгиллари тусаган кўкси, ҳе, газак ва бошқа таомларни зўр иштаҳа билан истеъмол қилмоқдалар. Натижада шартномага кўра шу йилнинг тўрт ойида аҳолига 9,5 минг сўмлик савдо хизмати кўрсатилди.

— Шуни таъкидлаш керакки, дастлабки кунларда кооперативни ташкил этишда хўжалик-молия ҳисоботларини йўлга қўйиш ҳамда таъминот масаласида бироз қийналдик, —деди С. Хан, — ҳисоботларни тайёрлашда район молия бўлими давлат даромадлари инспекциясидаги мутахассис бухгалтерлар бизга ёрдам беришди. Ҳали ҳисоботларни аниқ ва пухта амалга ошириш учун кўп иш қилишимиз керак. Таомларни сифатли ва арзон бўлиши ўзимизга боғлиқ. Хўрандаларни хуштаъм таомлар билан кутиб, маданий дам олишлари учун ички имконият ва резервларни ишга солаяпмиз.

Ғ. ТОЖИБОЕВ.

Навбатдаги қабул

«Тошкент ҳақиқати» газета редакцияси ҳузуридаги жамоатчилик Советн навбатдаги қабулни эртага — 16 июнь пайшанба куни соат 17.00 дан бошлаб ўтказади. Бу сафар меҳнаткашларни жамоатчилик Советининг аъзоси, Тошкент шаҳар адвокатлар коллегиясининг аъзоси Мирадҳам Мирзуфаров қабул қилади.

Жамоатчилик Совети қабулхонаси Ленинград кўчаси, 32-уй, 7-қават, 742-хонага жойлашган. Телефонлар: 33-40-48; 32-53-54.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» ЖАМОАТЧИ СОВЕТ ҚАБУЛХОНАСИ.

[«Тошкент ҳақиқати»нинг навбатдаги сони 17 июнда чиқади].

Редактор Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ АДРЕС: 700083, ТОШКЕНТ ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916. 325748; масул секретарь — 334808, 325353; секретариат — 325750; БЎЛИМЛАР: хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; идеология — 325778; саноат капитал қурилиш ва транспорт — 325749; қишлоқ хўжалиги — 325647; совет қурилиши — 325733; адабиёт ва санъат — 325553; маданият — 325767; социал масалалар — 325556; ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325645; эълонлар бўлими — 325727.

Р. 16693. А. 1622. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12